

Załącznik do Uchwały Nr...../2025
Rady Miejskiej we Frampolu
z dnia .....

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Gminy Frampol

na lata 2025 – 2032

SPIS TREŚCI

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII	
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	2
1. Podstawa prawna Strategii, zgodność z dokumentami strategicznymi.....	2
II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA STRATEGII.....	6
1. Przebieg procesu wypracowania Strategii.....	6
III. CHARAKTERYSTYKA GMINY FRAMPOL.....	7
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	7
2. SYTUACJA GOSPODARCZA.....	8
2.1 Przedsiębiorczość.....	8
2.2 Rynek pracy.....	8
3. LUDNOŚĆ GMINY.....	9
3.1. Struktura demograficzna mieszkańców.....	9
3.2. Zasoby mieszkaniowe.....	10
4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	11
4.1 Oświata.....	11
4.2 Kultura	14
4.3 Opieka zdrowotna.....	16
4.4 Pomoc społeczna.....	16
4.5 Bezpieczeństwo publiczne.....	23
4.6 Rekreacja i sport.....	25
4.7 Organizacje pozarządowe.....	25
5. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY.....	26
5.1 Analiza problemów społecznych na podstawie danych instytucji.....	26
5.2 Identyfikacja i hierarchizacja problemów społecznych na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Frampol.....	30
5.3 Analiza SWOT.....	38
IV. PLANOWANIE DZIAŁAŃ.....	42
1. Kluczowe założenia, wizja i misja strategii.....	42
2. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią.....	42
3. Cele i harmonogram wdrażania strategii.....	45
4. Ramy finansowe strategii.....	49
V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII.....	50
1. System monitorowania strategii.....	50
2. Ewaluacja strategii.....	56
SPIS WYKRESÓW I TABEL.....	58

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Państwo polskie poprzez instytucje realizujące politykę społeczną umożliwia swoim obywatelom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Stale wzrastający zakres zadań stawianych przed instytucjami pomocy społecznej spowodowany jest zwiększającym się ich ciężarem gatunkowym i stopniem trudności generowanym takimi czynnikami, jak np.: starzenie się społeczeństwa, a co za tym idzie, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia i rehabilitacją osób starszych i z niepełnosprawnością, uzależnieniami oraz wyzwaniem, którym musi podołać współczesna rodzina.

W opracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol w wyniku prowadzonych prac i konsultacji, zdecydowano o zaakcentowaniu następujących obszarów:

- aktywna polityka na rzecz rodzin – obejmująca zapewnienie warunków pozwalających na pełne funkcjonowanie rodziny w społeczności, dostęp do świadczeń i usług zapewniających wsparcie socjoekonomiczne, skuteczne przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie oraz wsparcie w zakresie pieczy zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziny biologicznej;
- wsparcie skierowane dla seniorów – obejmujące podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych, zapewnienie warunków do jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku lokalnym, a także wsparcie opiekunów osób starszych;
- integracja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem – ograniczenie zasięgu i głębokości ubóstwa poprzez działania wspierające oraz pomoc o charakterze materialnym, wzmocnienie procesów reintegracji i aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży;
- włączenie osób z niepełnosprawnościami – poprzez udzielenie wsparcia umożliwiającego osobom niepełnosprawnym udział we wszystkich sferach funkcjonowania społecznego, wsparcie samodzielności zawodowej osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu ich opiekunów.

Działania prowadzone przez instytucje pomocy i integracji społecznej opierają się na zasadach programowania, subsydiarności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej, kreującej politykę społeczną – a w jej obszarze strategię rozwiązywania problemów społecznych – jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji. Każde państwo Członkowskie Unii Europejskiej ma obowiązek prowadzenia w ramach Unii wspólnych działań wspierających, uzupełniających i koordynujących w szeroko pojętej dziedzinie ochrony ludności i rozwoju kapitału ludzkiego.

1. Podstawa prawna Strategii, zgodność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol tworzona jest zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.), która w art. 17 ust. 1 pkt 1 nakłada na gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Ponadto art. 16 b ust. 2 w/w ustawy wskazuje elementy, jakie powinna zawierać strategia, tj.

- diagnozę sytuacji społecznej,
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią,
- cele strategiczne projektowanych zmian,
- kierunki niezbędnych działań,

- sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe,
- wskaźniki realizacji działań.

1.1 Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol (SRPS) jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki. Działania zawarte w Strategii oparte są na postanowieniach innych krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1491);
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 poz. 2241);
- Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
- Ustawy dnia z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939);
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r., poz. 475 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 44 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 323 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 r., poz. 1993);
- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1608 z późn.zm.);
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1335);
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 750 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r., poz. 1512);
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r., poz. 917);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 146 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r., poz. 421 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r.,

poz. 1923).

- Ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2024 r., poz. 256 z późn. zm.);

- Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1429 z późn. zm.).

1.2 Zgodność z prawem wspólnotowym

Prawo wspólnotowe nie ingeruje w systemowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Funkcjonuje jednak polityka społeczna Unii koordynująca narodowe polityki społeczne w zakresie koniecznym z punktu widzenia funkcjonowania wspólnoty.

1.3 Zgodność ze strategiami europejskimi

Jednym z wiodących celów Unii Europejskiej jest wyrównywanie poziomu rozwoju krajów i regionów. Polska uczestniczy w polityce społeczno - gospodarczej Unii, co oznacza między innymi korzystanie z funduszy unijnych. W obszarze polityki społecznej jest to Europejski Fundusz Społeczny (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1304/2013). EFS jest głównym instrumentem wspierającym polityki i zadania priorytetowe, których celem jest osiągnięcie postępów w kierunku pełnego zatrudnienia, poprawy jakości i wydajności pracy, zwiększenie mobilności geograficznej i zawodowej pracowników w Unii, poprawy systemów kształcenia i szkolenia, propagowanie włączenia społecznego oraz zapobieganie i zwalczanie ubóstwa. Fundusz ten przyczynia się tym samym do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

1.4 Zgodność z dokumentami krajowymi

Zapisy zwarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol są zgodne z następującymi dokumentami strategicznymi:

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Głównym celem określonym w dokumencie jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe dzięki podjęciu działań w trzech obszarach: konkurencyjności i innowacyjności, równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski oraz efektywności i sprawności państwa.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030. Celem głównym strategii jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Należy przez to rozumieć dorastanie w godnych warunkach, skuteczną edukację, świadczenie pracy, prowadzenie działalności gospodarczej, stałe uczenie się dorosłych, w tym doskonalenie ich kompetencji i kwalifikacji, sprawiedliwy i powszechny dostęp do opieki zdrowotnej, realizowanie się w życiu rodzinnym i społecznym, aktywne spędzanie czasu wolnego, wysoką świadomość ekologiczną, udział w życiu publicznym i politycznym, a także stały rozwój osobisty oraz udział w procesach zmian zachodzących w świecie i Polsce.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku). Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, która jako strategiczny cel polityki regionalnej wskazuje efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności.

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2030. Nowy wymiar aktywnej integracji. Celem głównym programu jest redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 – działania przedstawione w Strategii są zgodne z założeniami zawartymi w w/w Programie, celem strategicznym Programu jest wydłużenie życia, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

1.5 Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi

Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2021 – 2030

Celem głównym w/w strategii jest wspieranie działań i rozwój instytucji służących zabezpieczeniu podstawowych potrzeb mieszkańców województwa lubelskiego, a także integracja społeczeństwa regionu poprzez wzmocnienie aktywności mieszkańców i współdziałanie instytucji publicznych, gospodarczych oraz organizacji pozarządowych. Określono następujące obszary strategiczne polityki społecznej: 1. Bezrobocie i bierność zawodowa. Ubóstwo i dziedziczenie biedy. 2. Starzejące się społeczeństwo. 3. Wsparcie dziecka i rodziny. 4. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami. 5. Zdrowie psychiczne. 6. Rozwój społeczności lokalnej. 7. Ekonomia społeczna i solidarna.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Biłgorajskiego na lata 2021 - 2030

W dokumencie tym przedstawiona została misja, która brzmi „Skuteczne przeciwdziałanie problemom społecznym na terenie Powiatu Biłgorajskiego oraz organizowanie odpowiedniego do potrzeb wsparcia dla osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów instytucjonalnych, finansowych i potencjału kapitału ludzkiego, w celu zapewnienia mieszkańcom powiatu możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym”. W ramach realizacji w/w misji skupiono się na następujących obszarach strategicznych: 1. Bezrobocie i bierność zawodowa. Ubóstwo i dziedziczenie biedy. 2. Starzejące się społeczeństwo. 3. Wsparcie dziecka i rodziny. 4. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami. 5. Zdrowie psychiczne. 6. Rozwój społeczności lokalnej.

Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Frampol na lata 2022 – 2030

Problematyka społeczna została ujęta w ramach obszaru strategicznego 1. „Podniesienie jakości życia oraz zwiększenie integracji społecznej” oraz wyznaczonych w jego ramach kierunków działań:

- 1.1. Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych, społecznych i mieszkaniowych
- 1.2. Zapewnienie równego dostępu i wysokiej jakości usług edukacji oraz opieki nad dzieckiem
- 1.3. Integracja społeczna i aktywna polityka senioralna
- 1.4. Aktywizacja ekonomiczna i społeczna mieszkańców gminy w tym realizacja koncepcji Smart Villages
- 1.5. Poprawa bezpieczeństwa publicznego w gminie

II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA STRATEGII

1. Przebieg procesu wypracowania Strategii

Proces przygotowania dokumentu składał się z następujących etapów:

- organizacja procesu planowania strategicznego,
- diagnoza sytuacji społecznej,
- planowanie działań,
- opracowanie dokumentu

Diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Frampol:

- analiza sytuacji społecznej w oparciu o opinie przedstawicieli instytucji administracji samorządowej

i organizacji społecznych,

- analiza doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- dotychczasowa współpraca instytucji i organizacji społecznych na rzecz społeczności lokalnej,
- formułowanie wizji rozwoju społecznego Gminy Frampol.

Analiza problemów społecznych oraz zasobów społecznych w Gminie Frampol:

- identyfikacja i kategoryzacja problemów społecznych,
- określenie zasobów społecznych

Formułowanie założeń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w oparciu o zasady rozwoju społecznego:

- formułowanie misji rozwoju społecznego w korelacji z wizją rozwoju Gminy Frampol,
- formułowanie celów strategicznych,
- określanie celów oraz kierunków działań w Gminie Frampol,
- określanie sposobu zarządzania realizacją strategii,
- ustalenie zasad monitoringu,
- opracowanie procedur ewaluacji.

Bazą do opracowania diagnozy społecznej zawartej w strategii były materiały i analizy statystyczne gromadzone przez instytucje takie jak: Urząd Miejski we Frampolu, baza danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu oraz wyniki anonimowych ankiet na temat występujących w Gminie Frampol problemów i oczekiwań. Elementem uspołecznienia procesu budowy SRPS, było przeprowadzenie badania ankietowego skierowanego do mieszkańców - osób zainteresowanych uczestnictwem w życiu społecznym Gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło łącznie 100 osób (65 kobiet i 35 mężczyzn).

III. CHARAKTERYSTYKA GMINY FRAMPOL

1. Informacje ogólne

Frampol jest gminą miejsko – wiejską położoną w powiecie biłgorajskim, w północnej jego części, w województwie lubelskim. Siedzibą gminy jest miasto Frampol, odległe od Biłgoraja o 16 km, od Janowa Lubelskiego o 20 km, od Szczepieszyna o 24 km, a od Goraja zaledwie o 6 km. Powierzchnia jaką zajmuje gmina wynosi 108 km².

Gmina składa się z miasta Frampol oraz z następujących miejscowości: Chłopków, Karolówka, Kąty, Kolonia Kąty, Komodzianka, Korytków Mały, Niemirów, Pulczynów, Radziecin, Rzeczyce, Smoryń, Sokółówka, Sokółówka – Kolonia, Stara Wieś, Teodorówka, Teodorówka – Kolonia, Wola Kątecka, Wola Radziecka.

2. SYTUACJA GOSPODARCZA

2.1 Przedsiębiorczość

Jednym ze wskaźników określających aktywność gospodarczą danej zbiorowości jest liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie. W Gminie Frampol pod koniec 2023 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było łącznie 236 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 234 podmiotów stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 25 nowych podmiotów, a 14 podmiotów zostało wyrejestrowanych.

Odnosząc się do wskaźników podmiotów gospodarki narodowej (przyjętych dla celów porównawczych przez GUS), należy stwierdzić, że na 10 tys. ludności na terenie Miasta i Gminy Frampol przypada 0,0236 firm. Na 100 osób w wieku produkcyjnym 2,34 osób fizycznych w Gminie Frampol prowadzi działalność gospodarczą.

Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego

Kategoria	Jednostka miary	Wartość wskaźnika		
		2021	2022	2023
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jed. gosp.	231	232	236
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	jed. gosp.	2,29	2,3	2,34

2.2 Rynek pracy

Ważnym wskaźnikiem w ocenie rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która jest wyrażonym w procentach stosunkiem liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy, do liczby ludności aktywnej zawodowo (zasobu siły roboczej danej populacji).

Bezrobocie jest zjawiskiem trudnym do zmierzenia. Poważnym skutkiem bezrobocia jest ubożenie rodziny, które często prowadzi do narastania konfliktów i napięć między członkami rodziny oraz przyczynia się do powstawania patologii społecznych. Brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie w przypadku długotrwale bezrobotnych powoduje degradację pozycji społecznej tych osób. Długotrwale bezrobocie często prowadzi do ubóstwa oraz marginalizacji społecznej.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w powiecie biłgorajskim stopa bezrobocia rejestrowanego na dzień 31 grudnia 2023 roku osiągnęła poziom 5,9% i była wyższa od stopy bezrobocia rejestrowanego dla kraju (5,1%), zaś niższa od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa lubelskiego (7,5%). W 2023 roku, grupa zarejestrowanych bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Frampol liczyła 145 osób (83 mężczyzn oraz 62 kobiety). Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało 16 osób, tj. 11 % bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Frampol. Spośród osób zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Biłgoraju znajdowało się:

- 56 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowi 38,6% w ogólnej liczbie zarejestrowanych osób;
- 62 osoby do 30 roku życia, tj. 42,8 %, w tym 35 osób do 25 roku życia, tj. 24,1 %;
- 31 osób powyżej 50 roku życia, tj. 21,4 %;
- 11 osób z niepełnosprawnością, tj. 7,6 %

Kobiety spośród wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2023 roku stanowiły 42,8 %. W przeciągu ostatnich trzech lat liczba bezrobotnych w gminie kształtowała się następująco: w roku 2021 zarejestrowanych było 141 osób, w 2022 – 148, a w 2023 – 145 osób.

3. LUDNOŚĆ GMINY

3.1 Struktura demograficzna mieszkańców

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z końcem roku 2023 Gmina Frampol liczyła 5934 mieszkańców, w tym 2988 kobiet, które stanowiły 50,4 % ogółu ludności. W porównaniu do poprzednich lat liczba ludności stale maleje. W roku 2021 liczba mieszkańców wynosiła 6068 osób, w roku 2022 – 5985 osób, w roku 2023 – 5934 osoby. Struktura wiekowa mieszkańców gminy ulegała zmianom. W latach 2021 - 2023 liczba dzieci i młodzieży zmalała. Liczba osób w wieku produkcyjnym w latach 2021 - 2023 z roku na rok spadała, liczba osób w wieku poprodukcyjnym w latach 2021 - 2023 z roku na rok wykazywała wartość zmienną. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021 – 2023. Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego

	2021	2022	2023
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1052	1000	1013
Liczba osób w wieku produkcyjnym	3581	3531	3477
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1435	1454	1444
Ogółem	6068	5985	5934

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, które odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym jak i zagranicznym. Saldo migracji w gminie Frampol w roku 2021 wynosiło ogółem +6. Przyrost naturalny w roku 2021 wynosił – 72 (urodzenia żywe – 51, zgony – 123). W roku 2022 saldo migracji wynosiło ogółem + 10, przyrost naturalny zaś wynosił - 52 (urodzenia żywe – 49, zgony – 101). W roku 2023 saldo migracji wynosiło ogółem + 17, przyrost naturalny zaś wynosił - 26 (urodzenia żywe – 41, zgony – 67). Dane szczegółowe w tym zakresie odnoszące się do gminy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021 – 2023. Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego

	2021	2022	2023
Liczba urodzeń żywych	51	49	41
Liczba zgonów	123	101	67
Przyrost naturalny	-72	-52	-26

Tabela 4. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2021 – 2023. Źródło: Dane Głównego Urzędu Statystycznego

	2021	2022	2023
Saldo migracji ogółem	6	10	17

Biorąc pod uwagę powyższe dane i próbując dokonać prognozy ludności gminy na najbliższe lata, należy zwrócić uwagę na dwie bardzo istotne kwestie związane ze spadkiem liczby dzieci i młodzieży oraz wzrostem liczby osób starszych. Powyższe tendencje demograficzne będą wymagały dopasowania usług społecznych do potrzeb zarówno dzieci i młodzieży, jak i seniorów. W przypadku dzieci i młodzieży konieczne będzie dostosowanie dostępu do wychowania, edukacji, kultury, sportu i rekreacji, seniorom natomiast trzeba będzie udzielić stosownej pomocy materialnej

i rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

3.2 Zasoby mieszkaniowe

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. mieszkaniowy zasób gminy wynosił 6 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni 314,7 m², w których zamieszkiwało 17 osób. Dane szczegółowe dotyczące sytuacji mieszkaniowej w gminie w latach 2021 – 2023 zawiera poniższa tabela.

Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2021 – 2023. Źródło: Dane Urzędu Miejskiego we Frampolu

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba mieszkań komunalnych	6	6	6
Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m2)	314,7	314,7	314,7
Liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	18	17	17
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	1	1	1
Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	0	0	0

Stan techniczny posiadanych zasobów mieszkaniowych jest zróżnicowany i zależy od wieku budynków, rodzaju konstrukcji, wyposażenia w instalacje, stanu pokrycia dachowego, sposobu podpiwniczenia i izolacji budynku, sposobu utrzymania i użytkowania budynku.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, świadczona jest pomoc pieniężna w postaci dodatku mieszkaniowego. W Gminie Frampol tej formy wsparcia udziela Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane dotyczące tej kwestii prezentuje poniższa tabela.

Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe w gminie w latach 2021 – 2023. Źródło: Dane MGOPS we Frampolu

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy	1	0	0
Liczba przyznanych świadczeń	6	0	0
Wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	1261,8	0	0

4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

4.1 Oświata

Edukacja rozumiana, jako wychowanie i kształcenie jest jednym z najważniejszych elementów wpływających na rozwój człowieka. Jak najwcześniej rozpoczęta i odpowiednio prowadzona jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu rozwoju gospodarczego i stopy życia społeczeństwa. W diagnozie zaprezentowane zostanie wychowanie przedszkolne oraz szkolnictwo podstawowe. Zadania związane z edukacją i wychowaniem w Gminie Frampol realizują placówki oświatowe zlokalizowane we Frampolu, Teodorówce, Woli Radzieckiej i Radzięcinie.

Wychowanie przedszkolne

Wspieranie rozwoju małego dziecka to przede wszystkim kształtowanie optymalnych warunków dla jego rozwoju, stymulowanie jego rozwoju psychofizycznego i rozwijanie potencjalnych zdolności. Najlepsze warunki do realizacji tego celu zapewnia przedszkole, które jest pierwszym etapem kształcenia w systemie oświaty. Upowszechnienie edukacji przedszkolnej przyczynia się do możliwie wczesnej identyfikacji barier edukacyjnych i wyrównania szans dzieci na początkowym etapie edukacji. Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3-5 lat i na terenie gminy Frampol realizowane jest w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Na terenie Gminy działają 4 placówki wychowania przedszkolnego, są to:

- Przedszkole we Frampolu
- Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. św. Stanisława Kostki w Teodorówce,
- Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Woli Radzieckiej,
- Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Radzięcinie.

Dla oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Radzięcinie organem prowadzącym jest podmiot, niebędący jednostką samorządu terytorialnego (Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół z siedzibą w Radzięcinie).

Do placówek wychowania przedszkolnego w latach 2021-2023 uczęszczało odpowiednio (stan na 30.09 danego roku):

Placówka	2021	2022	2023
Przedszkole	107	111	120
Oddział „0” SP Teodorówka	38	29	25
Oddział „0” SP Wola Radziecka	31	27	30
Oddział „0” SP Radzięcin	34	31	28
RAZEM	210	198	203

Szkoły podstawowe

W Gminie Frampol działalność prowadzą 4 szkoły podstawowe: 3 – prowadzone przez gminę, 1 – prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół z siedzibą w Radzięcinie. Wśród nich znajdują się:

- Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego we Frampolu,
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Woli Radzieckiej,
- Szkoła Podstawowa im. św. Stanisława Kostki w Teodorówce ,
- Szkoła Podstawowa w Radzięcinie.

W szkołach prowadzone są zajęcia dydaktyczne, wychowawcze oraz opiekuńcze, mające na celu rozwój zainteresowań uczniów oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Szkoły biorą udział w wielu przedsięwzięciach motywujących swoich uczniów do podnoszenia ich umiejętności, zdobywania wiedzy oraz sprawności fizycznej. Ponadto, szkoły uczestniczą w projektach uczących postaw patriotycznych i profilaktyki zdrowotnej.

Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w latach 2021-2023 (stan na 30.09 danego roku)

Placówka	2021	2022	2023
SP Frampol	234	208	213
SP Teodorówka	85	86	80
SP Wola Radzięcka	68	67	66
SP Radzięcin	52	46	51
RAZEM	439	407	410

Choć liczba uczniów uczęszczających do poszczególnych szkół nie uległa w ostatnich latach zasadniczym zmianom, to jednak daje się zauważyć przewagę tendencji spadkowej w szkołach podstawowych, co jest konsekwencją niżu demograficznego.

Baza oświatowa

Wszystkie placówki oświatowe w Gminie Frampol dysponują dobrze rozwiniętą bazą dydaktyczną, uzupełnianą w miarę możliwości finansowych i pozyskiwanych środków zewnętrznych. Przy Samorządowym Zespole Szkolnym we Frampolu zlokalizowana jest pełnowymiarowa sala gimnastyczna oraz kompleks boisk, do których dostęp i możliwość korzystania mają uczniowie innych szkół. Wszystkie placówki wyposażone są w zewnętrzne place zabaw dla najmłodszych dzieci, jednak wymagają one stałych konserwacji i modernizacji. We wszystkich gminnych szkołach funkcjonują świetlice szkolne, których czas pracy uwzględnia aktywność zawodową rodziców, ale z uwagi na brak odpowiednich pomieszczeń dysponują one zbyt małą liczbą miejsc i nie zapewniają wystarczającej opieki wszystkim chętnym.

Wszyscy uczniowie i wychowankowie przedszkola i oddziałów przedszkolnych mają zapewniony ciepły posiłek w szkole. W gminie funkcjonuje jedna stołówka szkolna, która przygotowuje posiłki dla wszystkich dzieci. Opłata jaką ponoszą rodzice dot. tylko tzw. „wsadu do kotła”. Cena obiadu w szkolnej stołówce uwzględnia tylko cenę produktów spożywczych wykorzystywanych do przygotowania posiłków.

Szkoły są dobrze wyposażone w nowoczesny sprzęt dydaktyczny: nauczyciele i dzieci mają do dyspozycji tablice interaktywne, projektory multimedialne. Każda ze szkół ma dostęp do Internetu.

Kadra pedagogiczna

O poziomie edukacji w znacznej mierze decyduje wysoko wykwalifikowana kadra pedagogiczna. W szkołach na terenie Gminy Frampol nauczyciele o najwyższym stopniu awansu zawodowego stanowią 50% kadry zatrudnionej w szkołach, a blisko 20% stanowią nauczyciele mianowani. Większość nauczycieli legitymuje się dwiema, trzema i więcej specjalnościami. Nauczyciele korzystają z różnych form doskonalenia i doskonalenia, co przekłada się na nowoczesne metody pracy i interesujące formy prowadzenia zajęć.

Wg stanu na dzień 30 września 2023 roku w placówkach oświatowych Gminy Frampol na 79 etatach pracuje 100 nauczycieli, z czego 66 w pełnym wymiarze czasu pracy.

LICZBA PRACOWNIKÓW PEDAGOGICZNYCH						
Szkoła	według stopni awansu zawodowego				według sposobu zatrudnienia	
	Nauczyciel bez stopnia awansu - nauczyciel początkujący	mianowany	dplomowany	RAZEM	pełnozatrudnieni	niepełnozatrudnieni
Szkoły samorządowe	23	15	44	82	56	26 (9 etatów)
Samorządowy Zespół Szkolny we Frampolu	7	7	25	39	31	8 (3,56 etatu)
Szkoła Podstawowa im. św. Stanisława Kostki w Teodorówce	10	2	10	22	12	10 (2,98 etatu)
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Woli Radzięckiej	6	6	9	21	13	8 (2,46 etatu)
Szkoła prowadzona przez stowarzyszenie						
Szkoła Podstawowa w Radzięcinie	9	4	5	18	10	8 (4,38 etatu)
Liczba pracowników ogółem	32	19	49	100	66	34 (13,38 etatu)

Na przestrzeni ostatnich lat liczba nauczycieli znacząco wzrosła. Jest to konsekwencją zmiany podstawy programowej a także obowiązku zatrudnienia w szkołach nauczycieli specjalistów: pedagogów, psychologów, terapeutów oraz logopedów.

Najważniejszym obszarem polityki edukacyjnej na najbliższe lata jest poszerzenie i pogłębienie oferty zajęć pozalekcyjnych dla uczniów przy wykorzystaniu dodatkowych źródeł finansowania. Dobra szkoła i przedszkole powinny dostrzegać indywidualnego ucznia, w porę usuwać deficyty bądź rozwijać talenty. Dzięki wczesnemu rozpoznaniu deficytu i systematycznej terapii udaje się uchronić wiele dzieci z zaburzeniami rozwojowymi od zagrażających im trudności szkolnych. Szkoły zapewniają ofertę zajęć pozalekcyjnych, zgodną z potrzebami oraz możliwościami edukacyjnymi i rozwojowymi uczniów. Zajęcia te, podnoszą jakość pracy szkoły, przyczyniają się do twórczego i wszechstronnego rozwoju osobowości uczniów. W latach 2012-2018 szkoły gminne realizowały interesujące projekty edukacyjne finansowane ze środków UE ukierunkowane na wszechstronny indywidualny rozwój ucznia. Były to projekty edukacyjne oparte na realizacji zajęć pozalekcyjnych zwiększających i wyrównujących szanse edukacyjne dzieci i młodzieży. Największe z nich to

„Indywidualizacja nauczania i wychowania w klasach I-III w Gminie Frampol”, „Szkoły Nowych Możliwości w Gminie Frampol”, „Modernizacja oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych”.

W kolejnych latach należy kontynuować prowadzoną politykę edukacyjną skierowaną na upowszechnianie edukacji przedszkolnej oraz indywidualizację pracy z uczniem. Podnoszenie jakości procesu kształcenia, wspieranie indywidualnych zainteresowań i zdolności każdego ucznia jest inwestycją, która zaprocentuje udanym startem w dorosłość.

4.2 Kultura

Ważną częścią działalności samorządu terytorialnego jest dbałość o kulturę, zachowanie jej bogactwa oraz zapewnienie różnych form jej upowszechniania wśród mieszkańców. Potrzeby w zakresie kultury zapewnia na terenie Gminy Frampol Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury oraz Biblioteka Publiczna.

Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury to miejsce, które skupia pasjonatów wszelkich dziedzin działalności artystycznej: tańca, teatru, muzyki, literatury, plastyki.

Celem działań jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców, pozyskiwanie i przygotowywanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze, współtworzenie jej wartości oraz zwiększenie dostępu do różnego rodzaju usług kulturalnych i artystycznych z zakresu szeroko pojętej sztuki (w tym literatura, film, teatr, taniec).

Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury we Frampolu realizuje swoją działalność poprzez:

1. Całoroczne zajęcia o charakterze stacjonarnym przeznaczone dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
2. Organizację i prowadzenie wydarzeń cyklicznych, imprez okolicznościowych, patriotycznych i środowiskowych.
3. Współpracę z innymi instytucjami i placówkami kultury na terenie powiatu i województwa.

Biorąc pod uwagę bazę lokalową i strukturę organizacyjną prowadzi następujące formy działalności:

* EDUKACJA MUZYCZNA

- zajęcia wokalne dla dzieci i młodzieży - STUDIA PIOSENKI; CHÓREK DZIECIĘCY „NA LUDOWĄ NUTĘ”

- zajęcia wokalne dla dorosłych - CHÓR PARAFII PW. ŚW. JANA NEPOMUCENA I MGOK WE FRAMPOLU; ZESPÓŁ WOKALNY GOSPA W KAROLÓWCE; CHÓR SENIORA „KWIATY JESIENI”

* EDUKACJA TANECZNA

- zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży – Grupy MINI TWIST , MGT TWIST
- zajęcia taneczne dla dorosłych - GTT „MIŁOŚNICY TAŃCA”

* EDUKACJA PLASTYCZNA

- zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży - KOŁO PLASTYCZNE
- zajęcia rękodzieła dla dorosłych

* EDUKACJA TEATRALNA

- grupa teatralna dla dzieci i młodzieży

* DZIAŁALNOŚĆ REKREACYJNA

- grupa działania dla dzieci i młodzieży
- zajęcia koła szachowego dla dzieci i młodzieży
- wynajem sali na zajęcia zumbi, fitness, pilates, jogi

Wydarzenia cykliczne, imprezy okolicznościowe i patriotyczne to m. in.:

- *Powiatowe Kolędowe Spotkanie Chórów Ziemi Biłgorajskiej
- *Gminny Koncert Kolęd połączony ze zbiórką Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy
- *Ferie zimowe z MGOK
- *Koncert „Dzieci Seniorom”
- *Gminny Konkurs na pisanek, palmę i stroik wielkanocny
- *Gminny Dzień Kobiet
- *Koncert „Wiosna, ach to Ty”
- *Wiosenny Turniej Szachowy dla dzieci i młodzieży
- *Koncert „Na ludową nutę”
- *Uroczystości patriotyczno-religijne dla uczczenia Uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- *Gminny Dzień Działacza Kultury “Frampolskie Gwiazdy Kultury”
- *Gminny Dzień Dziecka
- *Turniej Miejscowości Gminy Frampol
- *“Kulturalny Piknik”
- *Obchody upamiętniające rocznicę bombardowania Frampola
- *Gminny Konkurs fotograficzny „Jesień w oczach dziecka”
- *Gminny Dzień Seniora
- *Uroczystości patriotyczno- religijne dla uczczenia Rocznicy Odzyskania Niepodległości
- *„Warsztaty Świąteczne”

Biblioteka Publiczna we Frampolu zajmuje się gromadzeniem, opracowywaniem i udostępnianiem zbiorów bibliotecznych. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców. Organizuje różne formy pracy z czytelnikiem służące popularyzacji literatury. Organizuje lekcje biblioteczne oraz wycieczki do biblioteki, które są uzgadniane na bieżąco z nauczycielami. przygotowuje gazetki, hasła, wystawki, wystrój biblioteki. W 2024 roku w Bibliotece Publicznej zostały wprowadzone nowe technologie informatyczne (system MAK +), który ułatwił pracę oraz rozpoczął proces cyfryzacji w Bibliotece.

Kultura Gminy Frampol to również inicjatywy, wydarzenia i imprezy organizowane dla lokalnej społeczności przez Koła Gospodyń Wiejskich.

Mamy ich aktualnie siedem:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Radzięcinie
- Koło Gospodyń Wiejskich "Allibabki" w Pulczynowie
- Koło Gospodyń Wiejskich "Malinowy Zakątek" w Kątach
- Koło Gospodyń Wiejskich "Kreatywni" Frampol
- Koło Gospodyń Wiejskich w Sokołówce
- Koło Gospodyń Wiejskich Komodzianka
- Koło Gospodyń Wiejskich w Smoryniu

4.3 Opieka zdrowotna

Podstawową opiekę zdrowotną dla mieszkańców Gminy Frampol zapewniają trzy niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej. Dwa z nich znajdują się we Frampolu, a trzeci mieści się w Teodorówce. Dodatkowo w gminie działają dwie przychodnie stomatologiczne zlokalizowane we Frampolu oraz w Teodorówce-Kolonii oraz poradnia ginekologiczno-położnicza z siedzibą we Frampolu przy ul. Kościelnej 29.

Mieszkańcy mają także możliwość korzystania z placówek ochrony zdrowia położonych w innych miejscowościach.

Starzenie się społeczeństwa oraz wzrost częstości występowania chorób cywilizacyjnych, takich jak otyłość, cukrzyca, nadciśnienie czy choroby serca, wpływają na rosnące zapotrzebowanie na dostęp do opieki zdrowotnej i profilaktykę chorób.

W Gminie Frampol działają 2 ogólnodostępne apteki i 1 punkt apteczny, które pełnią istotną rolę w lokalnym systemie ochrony zdrowia.

4.4 Pomoc społeczna

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu jest samodzielną jednostką organizacyjną i budżetową Gminy, która świadczy szeroko rozumianą pomoc społeczną wspierając mieszkańców znajdujących się w trudnym położeniu życiowym. Ośrodek realizuje zadania własne gminy oraz zlecone z zakresu administracji rządowej. Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych przepisów prawa w zakresie w nich określonym powierzone uchwałami Rady Miejskiej we Frampolu i zarządzeniami Burmistrza Frampola. Celem działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Frampolu jest:

- umożliwienie osobom i rodzinom przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
- wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka

Ustawa o pomocy społecznej stwierdza, że udziela się pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy domowej;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) (uchylony);

11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. C lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;

12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

13) alkoholizmu lub narkomanii;

14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;

15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W roku 2023 kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 9 osób, w tym:

- Kierownik – 1 et.
- Księgowa – 1 et.
- Starszy pracownik socjalny – 3 et.
- Dział świadczeń rodzinnych – 3 et.
- Pomoc administracyjna – 1 et.

Z pomocy społecznej w latach 2021-2023 roku skorzystała następująca liczba osób i rodzin:

Tabela 7. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane MGOPS Frampol

Rok	2021	2022	2023
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia			
Liczba osób	295	268	325
Osoby, którym przyznano świadczenie			
Liczba osób, w tym:	125	131	149
Osoby długotrwale korzystające	50	53	61
Wiek 0-17	37	55	57
Wiek produkcyjny	74	66	80
Wiek poprodukcyjny	14	10	12
Liczba rodzin	97	90	107
Liczba osób w rodzinach	226	226	269

W latach 2021 – 2023 liczba osób, którym przyznano świadczenie systematycznie wzrastała.

Tabela 8. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Źródło: dane MGOPS Frampol

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
<i>Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)</i>			
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	126	131	149
Liczba rodzin	97	90	107
<i>Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	86	74	90
Liczba rodzin	40	72	86
<i>Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	40	57	59
Liczba rodzin	18	26	28

Na przestrzeni lat 2021 – 2023 liczba świadczeniobiorców pomocy społecznej systematycznie wzrastała.

Jedną z form pomocy oferowaną przez MGOPS jest praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Jest ona ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny i świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na uzyskiwany dochód. W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Tabela 9. Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2021-2023. Źródło: dane MGOPS Frampol

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem (liczba rodzin)	117	102	118
- liczba osób w rodzinach	268	245	296
- w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej (liczba rodzin)	23	15	17

Na przestrzeni lat 2021-2023 liczb świadczeń udzielanych w formie pracy socjalnej utrzymywała się na przybliżonym poziomie.

MGOPS we Frampolu realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.). W ramach tej ustawy przyznawano i wypłacano świadczenia: zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenia opiekuńcze, świadczenia rodzicielskie, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka.

Tabela 10. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami. Źródło: Raport o stanie GF

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba wydanych decyzji	357	321	268
Kwota wypłaconych świadczeń	864 404,04 zł	736 812,68 zł	642 022,36 zł

Na przestrzeni trzech lat zmniejszała się liczba wypłacanych zasiłków rodzinnych.

Ważnym elementem systemu wspierania rodziny jest system stypendialny dla uczniów. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są stypendia szkolne. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia, uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej.

MGOPS we Frampolu wykonuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993). Na podstawie przepisów tej ustawy osobom uprawnionym do alimentów przyznawane są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W ostatnich trzech latach liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego utrzymywała się na przybliżonym poziomie.

Tabela 11. Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego. Źródło: MGOPS.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Liczba osób	21	22	17
Liczba rodzin	14	15	11
Kwota wypłaconych świadczeń	99 900,00 zł	102 600,00 zł	91 383,90 zł

MGOPS realizuje również ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jednorazowe świadczenie „Za życiem” w wysokości 4000 zł przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie to przyznawane jest niezależnie od dochodu. Na przestrzeni ostatnich trzech lat świadczenie to zostało wypłacone dla jednej rodziny w roku 2021.

Ośrodek realizuje również zadania z Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny (KDR) to program promujący politykę prorodzinną, a zarazem nazwa dokumentu identyfikującego członka rodziny wielodzietnej i poświadczający jego prawo do uprawnień ustalonych w Ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny lub przyznanych na podstawie przepisów odrębnych. Program skierowany jest do rodzin wielodzietnych, wychowujących co najmniej troje dzieci. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturowej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Rządowy program dla rodzin wielodzietnych ma na celu promowanie modelu pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej, zwiększenia szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych.

Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w latach 2021 – 2023 przedstawiała się następująco:

- w 2021 roku wydano 69 Kart Dużej Rodziny,
- w 2022 roku wydano 137 Kart Dużej Rodziny,
- w 2023 roku wydano 171 Kart Dużej Rodziny

Kolejna forma pomocy rodzinom to realizacja Programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2021-2023 przebiegała w formach: bezpłatnych posiłków, świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności oraz świadczeń rzeczowych w postaci zakupu produktów żywnościowych. Na przestrzeni lat liczba osób korzystających z programu była zmienna.

Tabela 12. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”. Źródło: dane MGOPS.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
W tym: - liczba osób korzystających z posiłku	38	56	59
Kwota świadczeń	8 366,00 zł	19 217,00 zł	23 299,00 zł
- liczba osób korzystających z zasiłku celowego	35	32	29
Kwota świadczeń	18 050,00 zł	19 700,00 zł	19 490,00 zł

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu realizuje również usługi opiekuńcze. Tą formą pomocy objęte są osoby samotne, które z powodu wieku lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione oraz osoby w rodzinie, którym rodzina takiej pomocy nie może zapewnić. Usługi opiekuńcze świadczone są w miejscu zamieszkania osoby starszej lub/i niepełnosprawnej.

W 2021 roku usługami opiekuńczymi objętych zostały 2 osoby, w 2022 roku - 1 osoba. W roku 2023 nie odnotowano osób zgłaszających potrzebę korzystania z tej formy pomocy.

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osoby z terenu Miasta i Gminy Frampol, które ze względu na stan zdrowia wymagają zapewnienia całodobowej opieki w domach pomocy przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, przewlekle psychicznie chorych oraz niepełnosprawnych fizycznie umieszczane są w domach na terenie powiatu biłgorajskiego lub innych powiatów w zależności od posiadania wolnych miejsc. W 2023 roku osoby pochodzące z terenu Gminy Frampol zamieszkiwały: w Domu Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Biłgoraju (1 osoba), Domu Pomocy Społecznej w Teodorówce (2 osoby), Domu Pomocy Społecznej „BARKA” w Janowie Lubelskim (7 osób), Domu Pomocy Społecznej w Krasnobrodzie (1 osoba) i Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Górnicy (1 osoba). W roku 2023 w domach pomocy społecznej przebywało 12 osób, w 2022 roku – 10 osób, w 2021 roku – 8 osób. Liczba osób wymagających całodobowej opieki instytucjonalnej na przestrzeni ostatnich trzech lat systematycznie wzrastała.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Frampol na lata 2023-2026 został przyjęty Uchwałą Nr XLIV/307/23 Rady Miejskiej we Frampolu z dnia 10 lutego 2023 r. Jest dokumentem stanowiącym część polityki społecznej Miasta i Gminy Frampol, wyznaczającym główne kierunki profilaktyki i działań mających na celu rozwiązywanie problemów w obszarze uzależnień w ujęciu zintegrowanym. Istotą Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom, których podłoże i sposób powstawania są podobne bez względu na rodzaj substancji czy czynności wywołujących nałogi. W tym kontekście charakter podejmowanych działań w zakresie profilaktyki jest wspólny dla wszystkich uzależnień.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 nakreśla priorytety i cele operacyjne do realizacji w postaci: zwiększenia dostępności pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych oraz pomocy dla ich rodzin poprzez funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego we Frampolu, prowadzenia w placówkach oświatowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i nauczycieli oraz zajęć pozalekcyjnych, uczestnictwa w lokalnych i ogólnopolskich akcjach i kampaniach profilaktycznych oraz prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących rozwiązywania problemów przemocy.

Program realizuje Burmistrz Frampola poprzez:

- a) współdziałanie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Frampolu,
- b) współpracę z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Frampolu,
- c) koordynację działań podmiotów, którym zlecone są zadania gminnego programu,
- d) współpracę MKRPA ze szkołami, sądem, prokuraturą oraz policją.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Frampolu prowadzi działania profilaktyczne oraz wspiera osoby dotknięte problemami uzależnień, realizując zadania zawarte w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także inne zadania przewidziane prawem.

Pierwszym celem programu jest zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. W związku z tym uruchomiono Punkt Konsultacyjny, oferujący szeroki zakres wsparcia – konsultacje psychologiczne, doradztwo i pomoc terapeutyczną. Z pomocy korzystają osoby z problemem alkoholowym, członkowie ich rodzin, osoby dotknięte przemocą domową oraz osoby w kryzysie. Praca z osobami uzależnionymi koncentruje się na motywowaniu ich do abstynencji i podjęcia leczenia. Oferowane wsparcie obejmuje także pomoc po zakończonej terapii stacjonarnej oraz terapię wspierającą. Osoby z poważniejszymi problemami są kierowane do specjalistycznych placówek w Biłgoraju lub do ośrodków stacjonarnych.

Drugą grupę korzystających z pomocy stanowią osoby doświadczające przemocy, partnerzy osób uzależnionych oraz dorosłe dzieci alkoholików. Wsparcie dla nich obejmuje analizę sytuacji oraz motywację do podejmowania zmian w życiu. W 2023 roku w Punkcie Konsultacyjnym udzielono 453 porady psychologiczne.

Kolejnym zadaniem programu jest działalność edukacyjna i profilaktyczna dla dzieci i młodzieży. W 2023 roku w szkołach na terenie gminy Frampol zorganizowano warsztaty dotyczące profilaktyki uzależnień, przemocy rówieśniczej i konfliktów. Tematyka zajęć obejmowała m.in. „Fonoholizm”, „Akcja motywacja”, „Przemoc przez słowa” i „Uzależnieni od ekranów”.

W ramach organizacji czasu wolnego zrealizowano także szereg zajęć sportowych i aktywności promujących zdrowy styl życia, w tym zajęcia z nauki pływania, tenisa stołowego, siatkówki oraz różne imprezy sportowe i rekreacyjne, jak rodzinne rajdy rowerowe czy Bieg Gminny dla Niepodległej. Dofinansowano także zakup sprzętu sportowego do świetlic wiejskich, co pozwoliło na rozwijanie konstruktywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież. Komisja realizuje również zadanie motywowania osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia. W sytuacjach, gdy motywacja i rozmowa okazują się nieskuteczne, osoby są kierowane na badanie pod kątem uzależnienia, a w przypadku potwierdzenia – składany jest wniosek do sądu o zobowiązanie do leczenia. W 2023 roku Komisja prowadziła łącznie 21 postępowań, z czego 7 zakończyło się złożeniem wniosku do sądu. W ramach Programu w zadaniu dotyczącym poradnictwa psychologicznego i prawnego oraz działań profilaktycznych przeciwko przemocy domowej zostało udzielone dofinansowanie dla Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Biłgoraju. Ośrodek w swoim zakresie działań prowadzi bezpłatnie na rzecz mieszkańców powiatu biłgorajskiego, w tym mieszkańców Gminy Frampol poradnictwo psychologiczne, prawne i poradnictwo mediacyjne oraz hostel dający schronienie dla osób w kryzysie. Ośrodek prowadzi również działania profilaktyczne w kontekście zagrożeń społecznych i emocjonalnych oraz nieodpłatne szkolenia dla pracowników pomocy społecznej. Partycypacja Gminy Frampol w kosztach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Biłgoraju w roku 2023 wyniosła 3.000,00 zł.

Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Burmistrz Frampola Zarządzeniem Nr 105/2023 z dnia 15.09.2023 r. powołał 8 osób wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej działającego na terenie Gminy Frampol.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu. Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424) i w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Frampol na lata 2024 – 2030. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno - pomocowych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Tabela 13. Liczba posiedzeń ZI i grup roboczych w latach 2021-2023. Źródło: dane MGOPS Frampol

	2021	2022	2023
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	6	9
Liczba posiedzeń grup roboczych	44	24	36

Jak wynika z danych zawartych w tabeli poniżej liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej na przestrzeni trzech lat utrzymywała się na przybliżonym poziomie.

Tabela 14. Skala przemocy w rodzinie. Źródło: MGOPS Frampol.

	2021	2022	2023
Liczba rodzin w których wystąpiło zjawisko przemocy	8	5	9

Tabela 15. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Źródło: MGOPS Frampol

Rok	Ogółem osoby dotknięte przemocą w rodzinie	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
2021	21	15	1	5
2022	15	9	2	4
2023	15	11	1	3

Osobami najczęściej doświadczającymi przemocy domowej są kobiety i dzieci. Na przestrzeni analizowanych lat obserwujemy wzrost liczby zakładanych „Niebieskich Kart”. Procedurę najczęściej wszczyna Policja, w wyniku podejmowanych interwencji domowych.

Tabela 16. Procedura „Niebieskie Karty”. Źródło: MGOPS Frampol

Nazwa podmiotu sporządzającego formularz NK-A	2021	2022	2023
	Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę	Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę	Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wszczynających procedurę
Policja	4	4	7
Jednostka organizacyjna pomocy społecznej	0	1	0
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Oświata	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0
Łącznie	4	5	7

4.5 Bezpieczeństwo publiczne

Policja

Na terenie Gminy Frampol znajduje się Posterunek Policji we Frampolu przy ul. Janowskiej 5. Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez Posterunek Policji we Frampolu, w latach 2021 – 2023 na terenie gminy stwierdzono ogółem: 42 przestępstw w 2021 r., 27 przestępstw w 2022 r. i 27 przestępstw w 2023 r. Dane szczegółowe dotyczące przestępstw w rozbiu na poszczególne kategorie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Przestępstwa odnotowane w Gminie Frampol w latach 2021 – 2023. Źródło: Dane Posterunku Policji we Frampolu

Wybrane kategorie przestępstw	2021	2022	2023
Bójka/Pobicie art. 158 § 1 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 roku Kodeks Karny	1	0	0
Kradzież/Przywłaszczenie art. 278 § 1 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 roku Kodeks Karny	7	3	4
Kradzież z włamaniem art. 279 § 1 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 roku Kodeks Karny	1	0	3

Zniszczenie mienia art. 288 § 1 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 roku Kodeks Karny	3	4	2
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii	1	0	0
Nietrzeźwy kierujący art. 178a § 1 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 roku Kodeks Karny	14	10	8
Groźba karalna art. 190 § 1 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 roku Kodeks Karny	2	0	1
Oszustwo art. 286 § 1 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 roku Kodeks Karny	11	9	7
Niestosowanie się do zakazu sądowego/ niewykonywanie orzeczonych środków karnych art. 244 Ustawy z dnia 06 czerwca 1997 roku Kodeks Karny	2	1	2

W ostatnich trzech latach najwięcej przestępstw odnotowano w kategorii: nietrzeźwy kierujący i oszustwo.

Funkcjonariusze Posterunku Policji we Frampolu przeprowadzali na terenie gminy interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskie Karty”. W 2021 r. policjanci wszczęli 4 takich procedur, w 2021 r. - 4, a w 2023 r. - 7.

W badaniu ankietowym dotyczącym oceny poziomu bezpieczeństwa na terenie gminy respondenci najczęściej odpowiadali, że jest bezpiecznie.

Ochotnicza Straż Pożarna

W Gminie Frampol działają Ochotnicze Straże Pożarne, które oprócz działalności operacyjno – szkoleniowej współpracują z Policją przy zabezpieczaniu porządku, pełnią ważną rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa lokalnej społeczności. W 2023 roku na terenie Gminy zarejestrowanych było 15 jednostek OSP, w tym 2 jednostki należą do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego:

- Ochotnicza Straż Pożarna we Frampolu (KSRG)
- Ochotnicza Straż Pożarna w Teodorówce
- Ochotnicza Straż Pożarna w Komodziance
- Ochotnicza Straż Pożarna w Radzięcinie (KSRG)
- Ochotnicza Straż Pożarna w Chłopkowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Karolówce
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kątach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Korytkowie Małym
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pulczynowie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rzeczycach

- Ochotnicza Straż Pożarna w Smoryniu
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sokołówce
- Ochotnicza Straż Pożarna w Starej Wsi
- Ochotnicza Straż Pożarna w Woli Kąteckiej
- Ochotnicza Straż Pożarna w Woli Radzieckiej

4.6 Rekreacja i sport

Gmina Frampol oferuje szeroki wachlarz możliwości rekreacji i aktywności sportowej, dostępny zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Przy Samorządowym Zespole Szkolnym we Frampolu znajdują się nowoczesne boiska i korty tenisowe oraz hala widowiskowo-sportowa. Dodatkowo przy ul. Fabryka mieści się kompleks sportowy z pełnowymiarowym boiskiem do piłki nożnej o naturalnej murawie, który służy jako główne miejsce rozgrywek piłkarskich. Przy szkołach w Teodorówce, Woli Radzieckiej i Radzięcinie dostępne są także boiska sportowe zapewniające uczniom dodatkowe miejsce do aktywności i rekreacji.

Dla najmłodszych mieszkańców naszej gminy przygotowano trzy place zabaw we Frampolu oraz po jednym placu zabaw w miejscowościach takich jak: Karolówka, Kąty, Korytków Mały, Pulczynów, Radzięcin, Stara Wieś, Wola Kątecka i Sokołówka.

Wypoczynek nad wodą umożliwia "Zalew we Frampolu," który przyciąga miłośników rekreacji wodnej i wędkowania. Znajdują się tutaj miejsca piknikowe, zewnętrzna siłownia fitness oraz ścieżki spacerowe, co czyni ten obiekt idealnym miejscem na relaks na świeżym powietrzu. Dodatkowym atutem gminy są trasy rowerowe i piesze, biegnące przez malownicze krajobrazy Lubelszczyzny.

W gminie aktywnie działają organizacje pozarządowe promujące aktywny wypoczynek, w tym: SKS "Młodzik" Frampol, KS „Meczbol” w Sokołówce, KS „Włókniarz” Frampol oraz Stowarzyszenie Turystyczno-Sportowe START Gmina Frampol.

4.7 Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe w gminie Frampol odgrywają ważną rolę w aktywizacji lokalnej społeczności i realizacji działań wspierających rozwój regionu. Są to najczęściej stowarzyszenia zaangażowane w różne obszary życia, takie jak kultura, sport, edukacja czy bezpieczeństwo. Dzięki swojej działalności, organizacje te integrują mieszkańców, organizują wydarzenia i imprezy kulturalne, zajęcia i zawody sportowe oraz prowadzą edukację dzieci i młodzieży. Często współpracują z samorządem lokalnym, realizując wspólne projekty, co przyczynia się do wzmocnienia więzi w społeczności oraz poprawy jakości życia mieszkańców gminy Frampol.

Na terenie gminy według stanu na dzień 31.12.2023 r. działało 15 organizacji pozarządowych.

Tabela 18. Organizacje pozarządowe. Źródło: Dane Urzędu Miejskiego we Frampolu

Lp.	Nazwa organizacji	Adres organizacji
1	Klub Sportowy „Meczbol” (ewidencja powiatowa)	Sokołówka 23-440 Frampol
2	Klub Sportowy „Włókniarz” (ewidencja powiatowa)	ul. Fabryka 5 23-440 Frampol
3	Stowarzyszenie „Przyjaciół Szkół” KRS 0000413786	Radzięcin 82 23-440 Frampol
4	Stowarzyszenie dla Rozwoju Wsi Karolówka „Lepsze Jutro”, KRS 0000547783	Karolówka 23-440 Frampol

5	Stowarzyszenie na Rzecz Smorynia, KRS 0000302233	Smoryń 37 23-440 Frampol
6	Stowarzyszenie Rzeczyce „Nasza Wieś”, KRS 0000350546	Rzeczyce 38 B 23-440 Frampol
7	Stowarzyszenie Turystyczno Sportowe START Gmina Frampol	ul. Fabryka 5 23-440 Frampol
8	Szkolny Klub Sportowy „Młodzik” we Frampolu (ewidencja powiatowa)	ul. Gorajska 16 23-440 Frampol
9	Uczniowski Klub Sportowy „Olimpik” (ewidencja powiatowa)	ul. Gorajska 16 23-440 Frampol
10	Koło Gospodyń Wiejskich w Radzięcinie	Radzięcin 23-440 Frampol
11	Koło Gospodyń Wiejskich „Allibabki” w Pulczynowie	Pulczynów 23-440 Frampol
12	Koło Gospodyń Wiejskich „Malinowy Zakątek” w Kątach	Kąty 23-440 Frampol
13	Koło Gospodyń Wiejskich „Kreatywni” Frampol	Frampol 23-440 Frampol
14	Koło Gospodyń Wiejskich w Sokołówce	Sokołówka 23-440 Frampol
15	Koło Gospodyń Wiejskich Komodzianka	Komodzianka 23-440 Frampol

5. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

5.1 Analiza problemów społecznych na podstawie danych instytucji

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej w latach 2021 – 2023 okazały się: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz alkoholizm

Tabela 19. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2021-2023. Źródło: dane MGOPS

Powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin			liczba osób w rodzinie		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Ubóstwo	61	64	69	135	151	163
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	1	1	0	1	1
Bezrobocie	35	30	42	72	70	114
Niepełnosprawność	45	45	46	105	112	113
Długotrwała lub ciężka choroba	50	40	47	101	73	103
Przemoc	2	0	1	4	0	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	9	11	14	51	62	79

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	14	20	24	35	56	60
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	1	2	4	1
Alkoholizm	5	5	10	9	8	21
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	0	1	2	0	4	2

Ubóstwo

Głównym powodem trudnej sytuacji mieszkańców gminy korzystających z pomocy społecznej w latach 2021-2023 było ubóstwo. Ubóstwo jest określane jako stan uwarunkowany najczęściej niewystarczającą wysokością dochodów. Brak dochodów uniemożliwia zaspokajanie potrzeb, zarówno biologicznych, jak i uczestnictwa w życiu społecznym, a przy utrzymującym się długim okresie występowania niedostatku, stanowi zagrożenie wykluczenia społecznego. Problem ubóstwa często wiąże się z innymi czynnikami takimi jak: bezrobocie, choroby, dysfunkcyjność rodzin czy alkoholizm.

Z problemem ubóstwa ściśle związany jest problem bezdomności. Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzujący się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Osobami bezdomnymi obok tych, którzy są nimi z wyboru najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne. Na przestrzeni lat 2021-2023 nie odnotowano zjawiska bezdomności na terenie gminy. MGOPS realizuje obowiązkowe zadania własne gminy dotyczące zapewnienia schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. W latach 2022 - 2023 świadczeniami z pomocy społecznej objęta została jedna osoba bezdomna posiadająca ostatni meldunek w Gminie Frampol przebywająca w Noclegowni na terenie innej gminy. W roku 2021 nie odnotowano realizacji świadczeń z pomocy społecznej z powodu bezdomności.

Długotrwała lub ciężka choroba

Kolejnym powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Frampol korzystających z pomocy społecznej są problemy wynikające z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z tego powodu w latach 2021 – 2023 utrzymywała się na przybliżonym poziomie.

Niepełnosprawność

Następnym powodem trudnej sytuacji życiowej beneficjentów pomocy społecznej są problemy wynikające z niepełnosprawności. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023 utrzymywała się na przybliżonym poziomie.

Bezrobocie

Następnym powodem trudnej sytuacji mieszkańców korzystających z pomocy społecznej jest bezrobocie. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w latach 2021-2023 była zmienna.

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem) wyniósł: w 2021 roku – 31,9 %, w 2022 roku – 31 %, w 2023 roku – 42,4 %.

Na przestrzeni trzech ostatnich lat liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP z terenu Gminy Frampol utrzymywała się na przybliżonym poziomie.

Tabela 20. Bezrobocie w Gminie Frampol w latach 2021 – 2023. Źródło: dane PUP Biłgoraj.

Rok	2021	2022	2023
Liczba bezrobotnych ogółem	141	148	145
kobiety	63	71	62
mężczyźni	78	77	83

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Powodem trudnej sytuacji mieszkańców Gminy Frampol korzystających z pomocy społecznej są także problemy wynikające z ich bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ilość rodzin objętych pomocą z tego tytułu na przestrzeni trzech lat była zmienna.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych MGOPS we Frampolu poza pracą socjalną zapewnia wsparcie asystenta rodziny. Szczegółowe zadania asystenta określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426). W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Frampolu w roku 2023 roku zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny na umowę zlecenie. W 2023 roku wsparciem asystentów objętych zostało 5 rodzin, w których funkcjonowało 12 dzieci. W roku 2022 zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny, pod których opieką były 4 rodziny, w których funkcjonowało 9 dzieci. W 2021 roku MGOPS zatrudniał jednego asystenta rodziny, który współpracował z rodziną mającą dwoje dzieci.

Wspieranie rodziny i pieczy zastępcza

W gminie Frampol realizacja zadań, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowana jest przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu. Szczególnej pomocy wymagają dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej, poniższa tabela prezentuje zestawienie liczbowe dzieci objętych pieczą zastępczą na terenie gminy.

Tabela 21. Dzieci objęte pieczą zastępczą w latach 2021 – 2023. Źródło: Dane PCPR Biłgoraj.

	2021	2022	2023
Liczba dzieci z Gminy Frampol umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	0	0
Liczba dzieci z Gminy Frampol umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	0	0	0
Liczba dzieci z Gminy Frampol przebywających w rodzinach zastępczych	4	3	3
Liczba dzieci z Gminy Frampol przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	0	0	0
Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Gminy Frampol	3	3	3

Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności

Kolejnym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności. Z tej formy wsparcia korzystają rodziny z dziećmi, matki i ojcowie samotnie wychowujący dzieci, którzy nie mogą podjąć zatrudnienia z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad dziećmi. Na przestrzeni trzech lat liczba rodzin otrzymujących wsparcie z tego powodu była zmienna.

Uzależnienia

Kolejnym powodem udzielania pomocy rodzinom jest problem alkoholowy. Nadużywanie alkoholu wpływa zarówno na stan zdrowia osoby uzależnionej, ale także powoduje występowanie przestępczości i przemocy, prowadzi do ubożenia rodzin i problemów wychowawczych. Ilość rodzin objętych pomocą z tego powodu w latach 2021 – 2022 utrzymywała się na niezmiennym poziomie, w roku 2023 odnotowano wzrost liczby rodzin.

Przemoc w rodzinie

Powodem udzielania pomocy rodzinom w Gminie Frampol są problemy rodzin, w których występuje przemoc domowa. W latach 2021 -2023 liczba rodzin otrzymujących wsparcie z powodu przemocy w rodzinie miała charakter jednostkowy. Z powodu przemocy w roku 2021 objętych świadczeniami z pomocy społecznej zostały 2 rodziny, w 2021 – 0, w roku 2023 – 1 rodzina. Pracownicy socjalni systematycznie monitorowali sytuację w zagrożonych rodzinach. Wszystkie rodziny, w których występowało podejrzenie występowania przemocy domowej zostały objęte pomocą ze strony tutejszego Ośrodka, psychologa i Policji.

Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są poprzez procedurę „Niebieskie Karty”, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Procedura ma charakter interwencyjny, zostaje wszczęta w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia przemocy w rodzinie poprzez wypełnienie „Niebieskiej Karty – A”. Podmiotami uprawnionymi do uruchomienia procedury są jednostki pomocy społecznej, MKRPA, policja, placówki oświaty i ochrony zdrowia. Poniższy wykres przedstawia liczbę zakładanych Niebieskich Kart wszczynających procedurę w latach 2021-2023. Liczba zakładanych kart na przestrzeni lat 2021 – 2023 systematycznie wzrastała.

Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego

Wśród beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Frampol znajdują się rodziny, których członkowie mają problemy wynikające z trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego.

Zdarzenie losowe

Zdarzeniem losowym jest splot nieoczekiwanych występujących wydarzeń, które negatywnie wpływają na stan psychiczny lub fizyczny osoby. W związku ze stratami poniesionymi w wypadku zdarzenia losowego osoba lub rodzina poszkodowana może starać się o zasiłek celowy. Z tego tytułu w roku 2023 pomoc otrzymała 1 osoba, w 2022 roku również 1 osoba. W roku 2021 nie odnotowano świadczeń ze zdarzenia losowego.

5.2 Identyfikacja i hierarchizacja problemów społecznych na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Frampol

Ankiety stanowią nieodłączny element diagnozy problemów społecznych, pojawiających się na określonym terenie. Dla potrzeb niniejszej Strategii ankietowa została przeprowadzona wśród mieszkańców Miasta i Gminy Frampol. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło 100 osób (65 kobiet i 35 mężczyzn). Osoby badane reprezentowały następujące kategorie:

Kategorie wiekowe:

poniżej 20 lat – 12

20-25 lat – 6

26-35 lat – 7

36-45 lat – 23

46-55 lat – 17

56-65 lat – 13

powyżej 65 lat – 22

Wykształcenie:

podstawowe – 20

gimnazjalne – 1

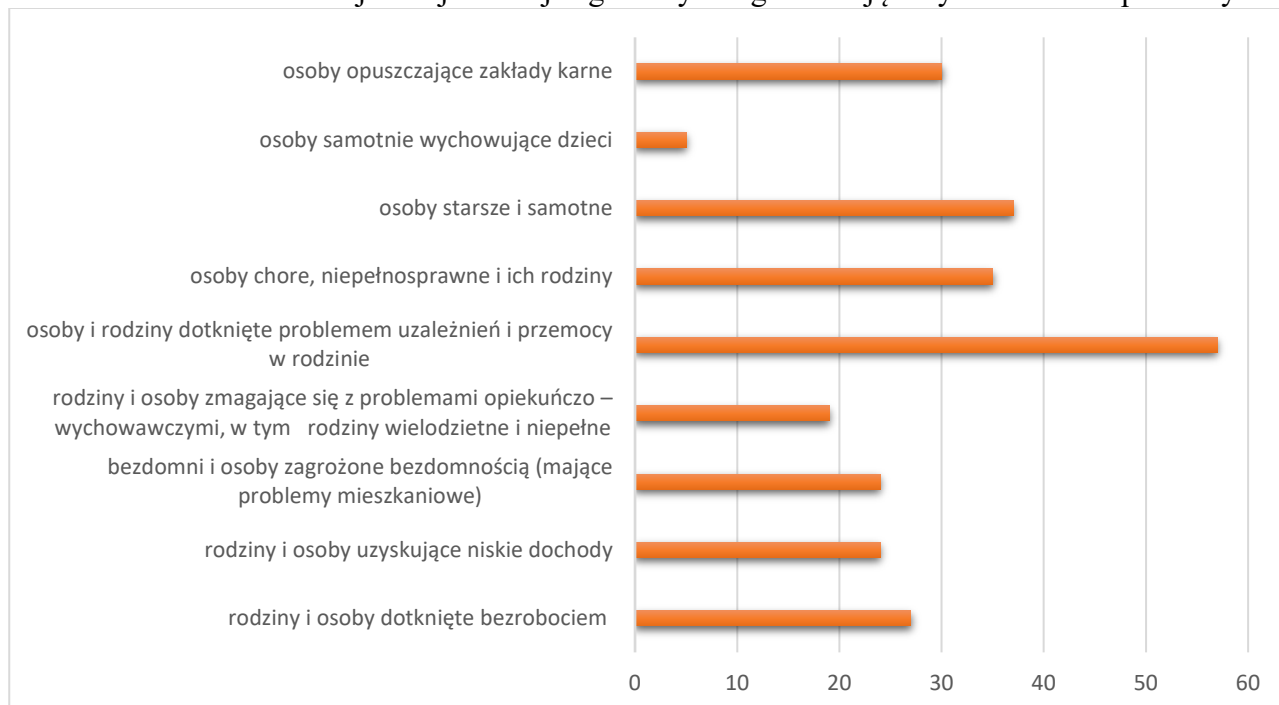
zasadnicze zawodowe – 20

średnie – 37

wyższe – 22

Integralną częścią ankiety były pytania odnoszące się do problemów społecznych poszczególnych grup i obszarów, tj. osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży, rodzin, osób starszych, obszar opieki zdrowotnej, edukacji, sportu i kultury. Poniżej przedstawiono i scharakteryzowano szczegółowo odpowiedzi na poszczególne pytania:

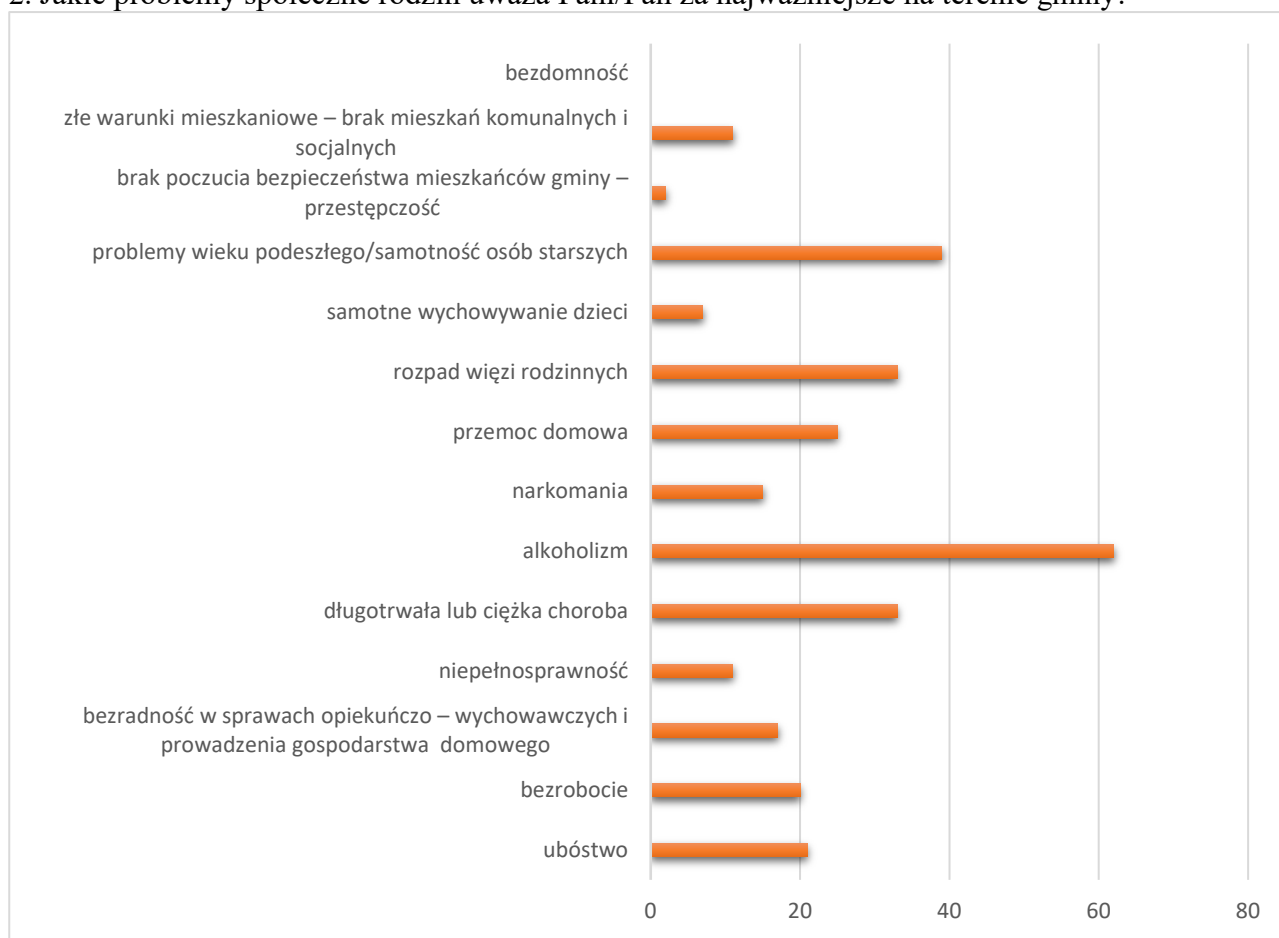
1. Kto zdaniem Pani/ Pana jest najbardziej zagrożony marginalizacją i wykluczeniem społecznym?

Wykres 1. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące osób, rodzin, grup mieszkańców Gminy Frampol, które są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Źródło: ankietowa.

Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedzi: osoby i rodziny dotknięte problemem uzależnień i przemocy w rodzinie, osoby starsze i samotne, osoby chore, niepełnosprawne i ich rodziny.

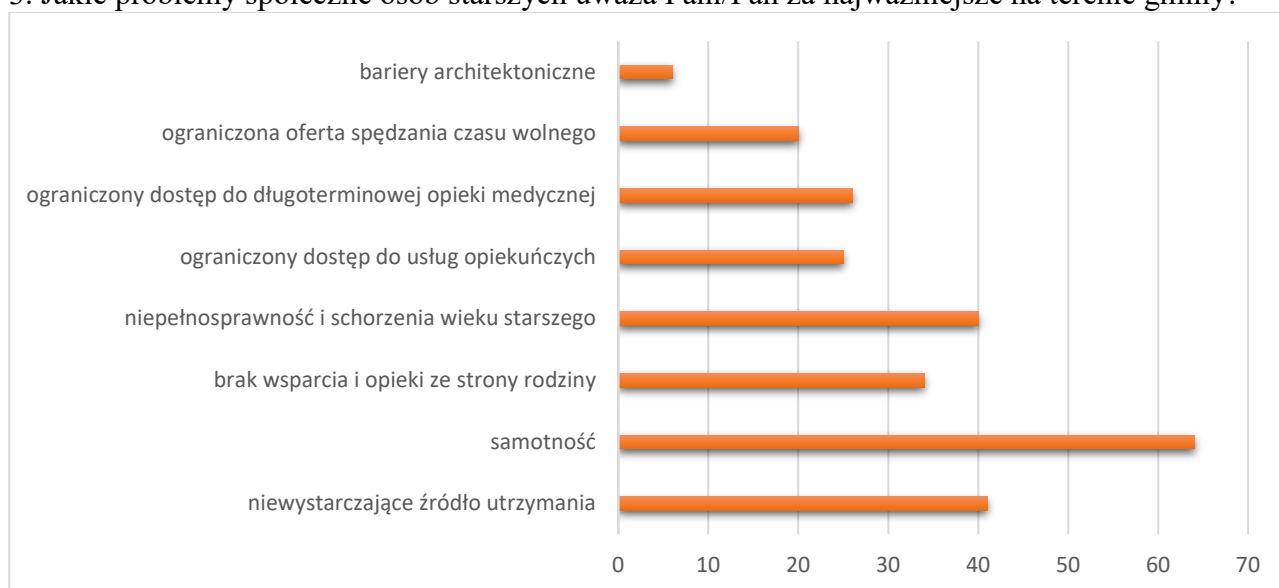
2. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie gminy?

Wykres 2. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące najważniejszych problemów społecznych dotyczących rodzin. Źródło: ankieta.

Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedzi: alkoholizm, problemy wieku podeszłego/samotność osób starszych, długotrwała lub ciężka choroba, rozpad więzi rodzinnych.

3. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie gminy?

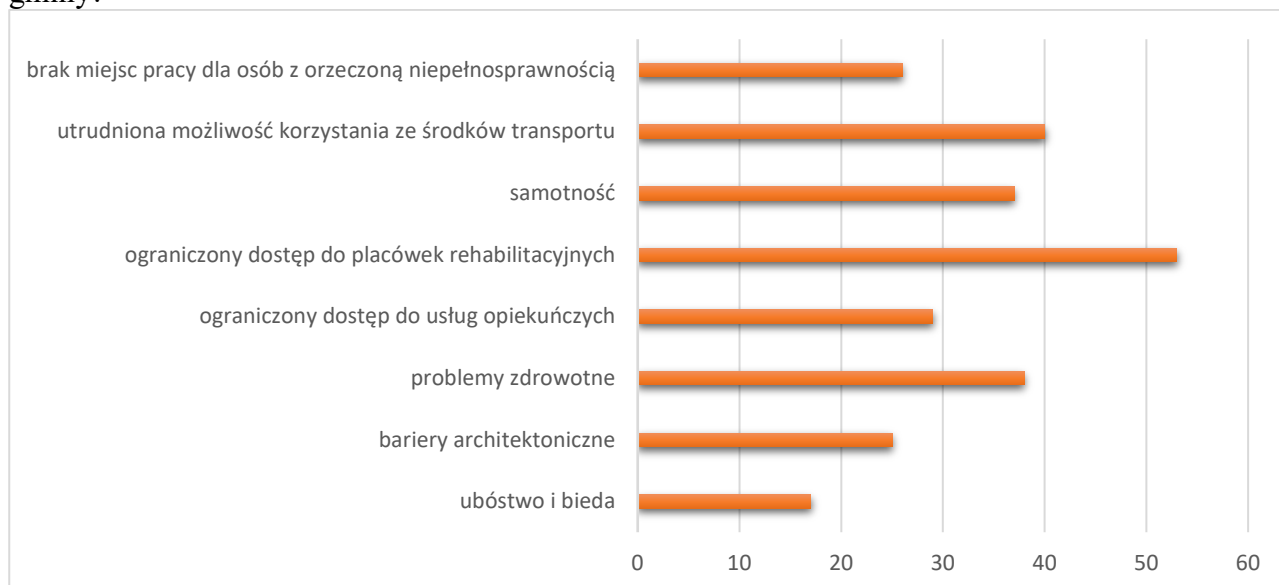

Wykres 3. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące najważniejszych problemów osób starszych. Źródło: ankieta.

Najważniejsze problemy osób starszych według ankietowanych to: samotność, niewystarczające źródło utrzymania, niepełnosprawność i schorzenia wieku starszego.

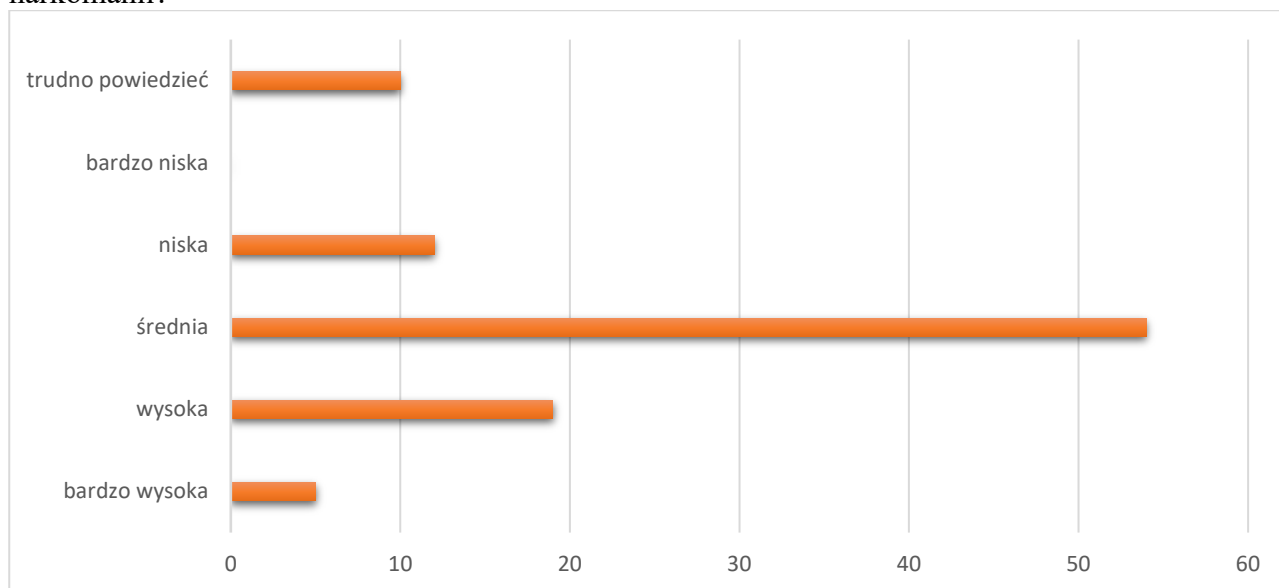
4. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne na terenie gminy?

Wykres 4. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów osób niepełnosprawnych. Źródło: ankieta.

Ankietowani najczęściej wskazywali na ograniczony dostęp do placówek rehabilitacyjnych oraz utrudnioną możliwość korzystania ze środków transportu.

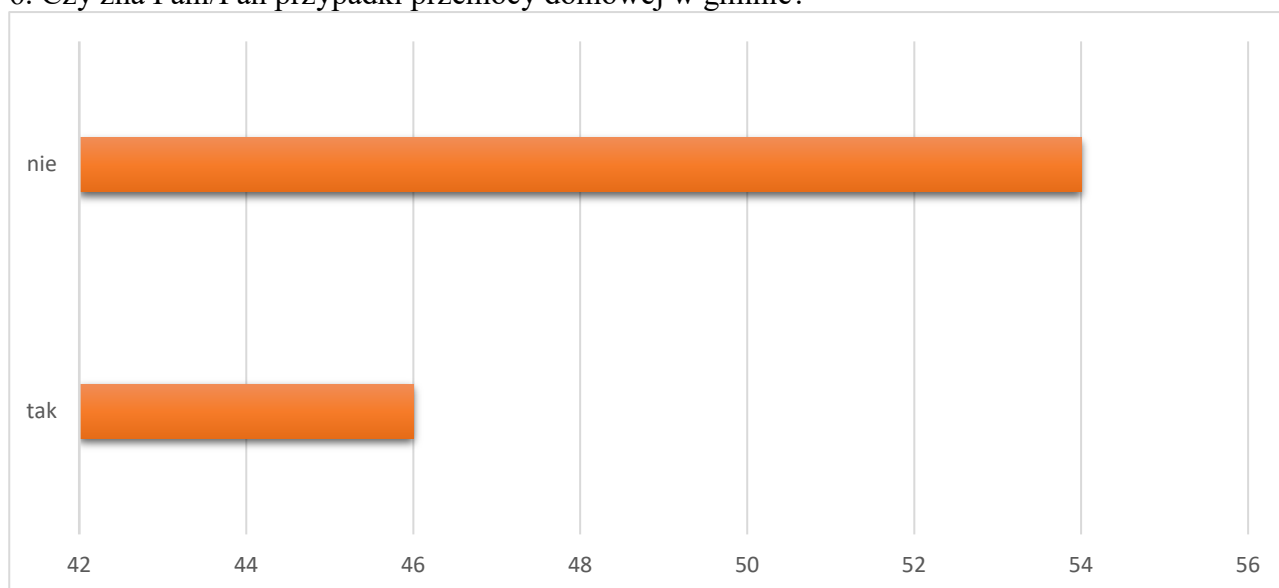
5. Jani Pani/Pan ocenia skalę występowania problemu uzależnień na terenie gminy tj. alkoholizmu i narkomanii?

Wykres 5. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące skali występowania problemu uzależnień. Źródło: ankieta.

Ankietowani najczęściej udzielali odpowiedzi, iż skala występowania problemu uzależnień na terenie gminy jest średnia.

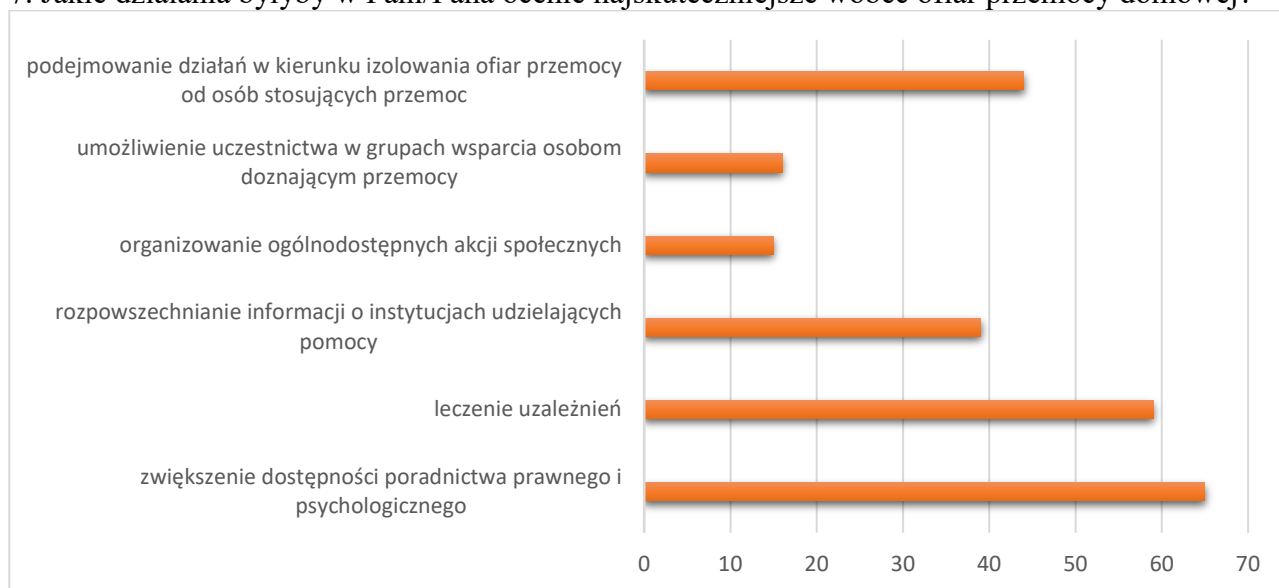
6. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy domowej w gminie?

Wykres 6. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące skali występowania przemocy domowej. Źródło: ankieta.

Ankietowani najczęściej wskazywali odpowiedź, że nie znają przypadków przemocy domowej w gminie tj. 54% ankietowanych, nieco mniej osób ankietowanych (46%) wskazało, że znają takie przypadki.

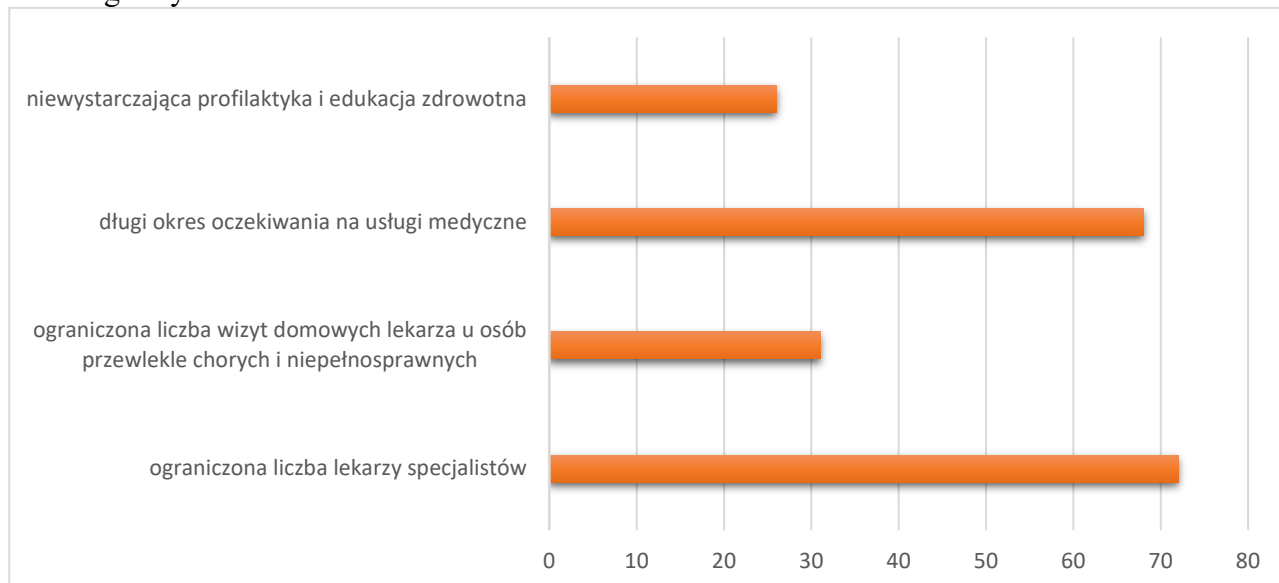
7. Jakie działania byłyby w Pani/Pana ocenie najskuteczniejsze wobec ofiar przemocy domowej?

Wykres 7. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące skutecznych działań wobec ofiar przemocy domowej. Źródło: ankieta

Skuteczne działania wobec ofiary przemocy domowej to według ankietowanych leczenie uzależnień i zwiększenie dostępności poradnictwa prawnego i psychologicznego.

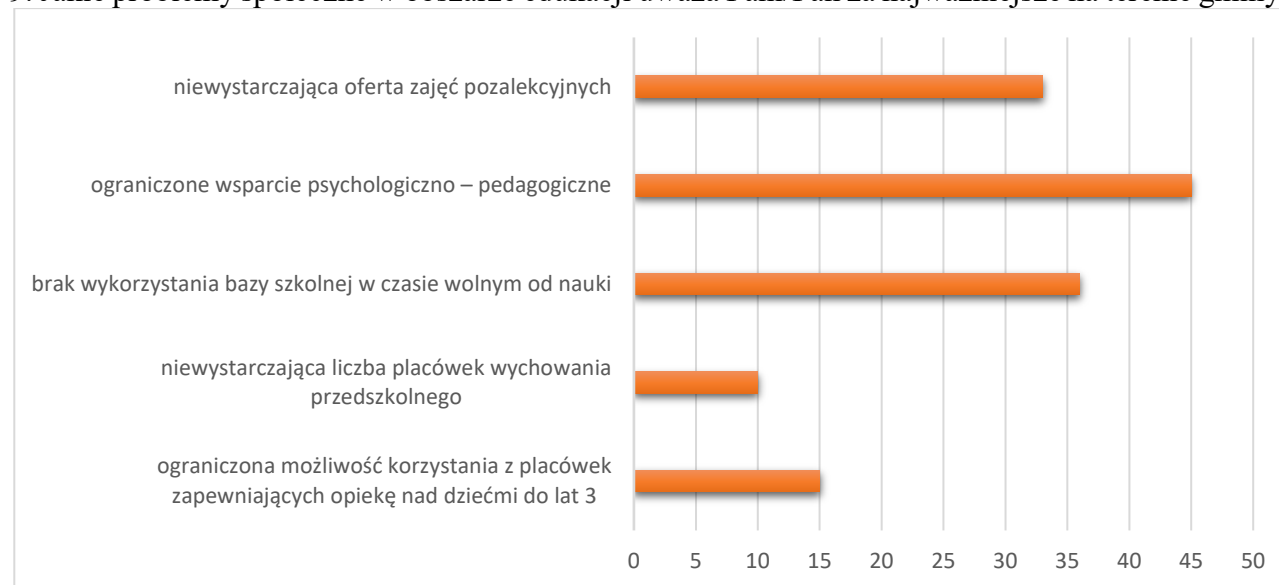
8. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie gminy?

Wykres 8. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów w obszarze opieki zdrowotnej. Źródło: ankieta.

Ankietowani jako najważniejsze problemy w obszarze edukacji zdrowotnej wskazywali ograniczoną liczbę lekarzy specjalistów i długi okres oczekiwania na usługi medyczne.

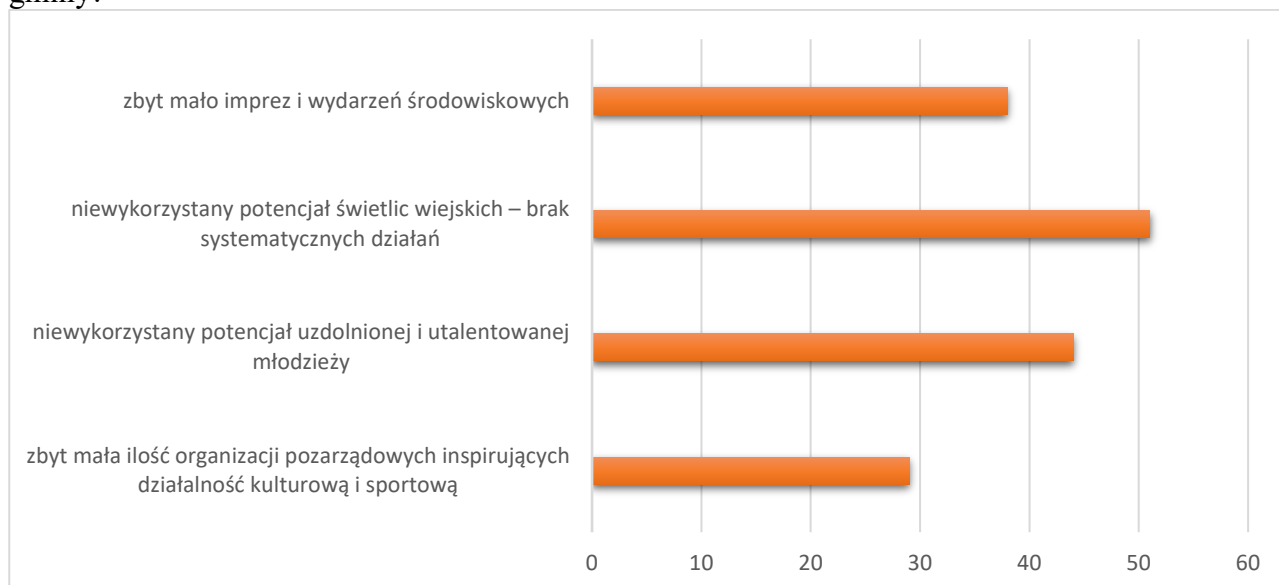
9. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie gminy?

Wykres 9. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów w obszarze edukacji. Źródło: ankieta.

Problem na który wskazało najwięcej ankietowanych to ograniczone wsparcie psychologiczno – pedagogiczne i niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych.

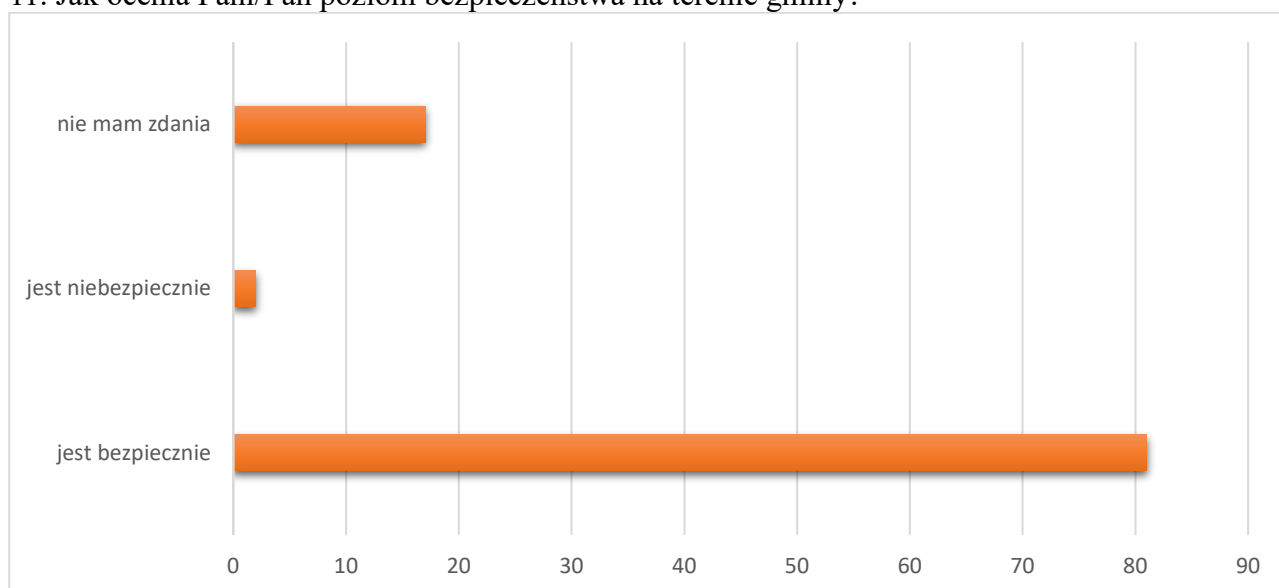
10. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie gminy?

Wykres 10. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów w obszarze sportu i kultury. Źródło: ankieta.

Problem na który wskazało najwięcej ankietowanych to niewykorzystany potencjał świetlic wiejskich i niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży.

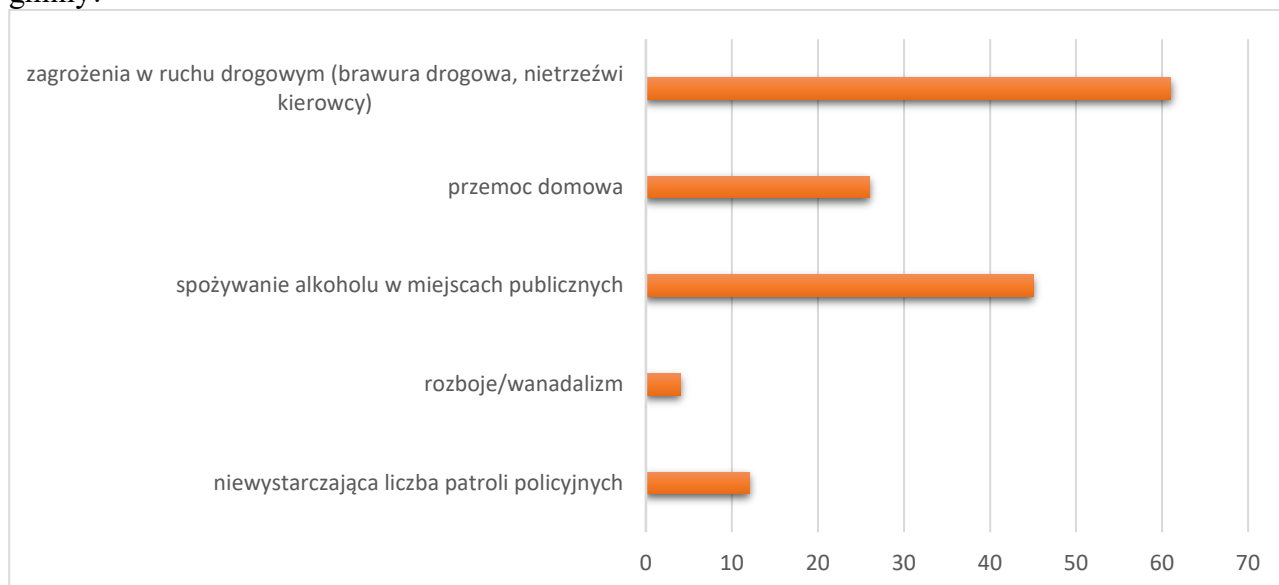
11. Jak ocenia Pani/Pan poziom bezpieczeństwa na terenie gminy?

Wykres 11. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące bezpieczeństwa na terenie gminy. Źródło: ankieta.

Ankietowani najczęściej odpowiedzieli na pytanie dotyczące bezpieczeństwa, że jest bezpiecznie.

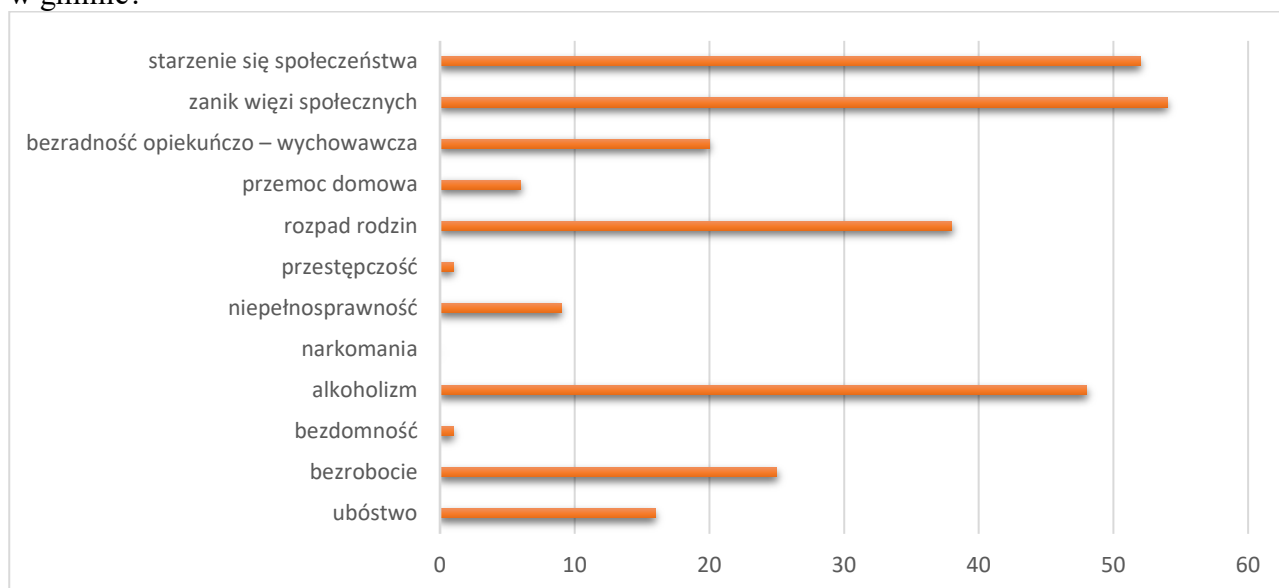
12. Jakie problemy społeczne w obszarze bezpieczeństwa uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie gminy?

Wykres 12. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów w obszarze bezpieczeństwa na terenie gminy. Źródło: ankieta.

Jako główny problem w obszarze bezpieczeństwa ankietowani uznali zagrożenia w ruchu drogowym oraz spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.

13. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska w Pani/Pana ocenie najbardziej uwidaczniają się w gminie?

Wykres 13. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące najbardziej widocznych problemów na terenie gminy. Źródło: ankieta.

Ankietowani wskazywali najczęściej zanik więzi społecznych, starzenie się społeczeństwa i alkoholizm.

14. Proszę ocenić jakie działania przyczynią się do rozwiązania problemów społecznych na terenie gminy? Proszę użyć skali od 1 – mało ważne do 10 – bardzo ważne.

Działania, które przyczynią się do rozwiązania problemów społecznych na terenie Gminy Frampol wskazane przez ankietowanych:

1. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych	6,4
2. Pomoc sąsiedzka	6,5
3. Propagowanie idei wolontariatu i tworzenia warunków do jego działania	5,6
4. Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	8,4
5. Profilaktyka uzależnień skierowana do dzieci i młodzieży	6,7
6. Potrzeba pedagogizacji rodziców i dzieci	5,9
7. Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych	4,9
8. Ograniczenie bezrobocia i jego skutków, działania wspierające tworzenie miejsc pracy	6,8
9. Usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych	7,7
10. Aktywizacja społeczna osób starszych	6,7
11. Skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom	7,1
12. Wsparcie pracodawców oraz przedsiębiorczości (doradztwo, szkolenia, system zachęt)	6,3
13. Promowanie i wspieranie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej (spółdzielnia socjalna, przedsiębiorstwa społeczne)	5,1
14. Wsparcie inicjatyw obywatelskich (fundacji i stowarzyszeń prowadzących działalność niezarobkową)	5,1
15. Zwiększenie pomocy bezpośredniej osobom najuboższym (finansowej, rzeczowej i usługowej)	6,5
16. Organizacja imprez integracyjnych mających na celu aktywizację mieszkańców (np. pikniki rodzinne itp.)	6
17. Walka z patologiami społecznymi (alkoholizm, narkomania, inne środki psychoaktywne)	7,7
18. Rozwijanie modelu wsparcia dla rodzin przeżywających kryzys i problemy opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi	6,6

Powyższa tabela ilustruje, jak wysoki priorytet przyznali ankietowani konkretnym zadaniom, mającym na celu rozwiązanie różnych problemów społecznych (skala od 1 do 10, ocena średnia grupy). Najwyższe oceny uzyskały:

1. Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów – 8,4;
2. Usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych -7,7;
3. Walka z patologiami społecznymi (alkoholizm, narkomania, inne środki psychoaktywne) – 7,7;
4. Skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom – 7,1;
5. Ograniczenie bezrobocia i jego skutków, działania wspierające tworzenie miejsc pracy – 6,8;
6. Profilaktyka uzależnień skierowana do dzieci i młodzieży – 6,7;
7. Aktywizacja społeczna osób starszych – 6,7

Za zadania o najniższym priorytecie zostały uznane:

1. Budowa mieszkań komunalnych i socjalnych – 4,9;
2. Promowanie i wspieranie tworzenia podmiotów ekonomii społecznej (spółdzielnia socjalna, przedsiębiorstwa społeczne) – 5,1;
3. Wsparcie inicjatyw obywatelskich (fundacji i stowarzyszeń prowadzących działalność niezarobkową) – 5,1

5.3 Analiza SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

Mocne strony (wewnętrzne czynniki pozytywne) to przede wszystkim to, co wyróżnia na tle innych. Są to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji.

Słabe strony (wewnętrzne czynniki negatywne) to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji.

Szanse (zewnątrzne czynniki pozytywne) to wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla instytucji sytuacje.

Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty.

Zagrożenia (zewnątrzne czynniki negatywne) to zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą stworzyć niekorzystne dla instytucji warunki rozwoju w jego otoczeniu. Zagrożenia są postrzegane jako bariery, utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładanych procesów.

Zespół ds. opracowania strategii uzgodnił kluczowe kwestie, które pogrupowano wg kategorii właściwych dla analizy występujących problemów społecznych. Analizę przeprowadzono w obszarach, które uznano za kluczowe dla lokalnej polityki społecznej, tj.:

- ochrona zdrowia,
- pomoc społeczna,
- rynek pracy,
- edukacja, kultura, sport,
- rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz problemu przemocy,
- problemy osób starszych, niepełnosprawność

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>ochrona zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - relatywnie dobry dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, - funkcjonowanie na terenie gminy placówek służby zdrowia, - funkcjonowanie 2 aptek i 1 punktu aptecznego, - prowadzenie profilaktycznych programów zdrowotnych na terenie gminy <p>pomoc społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, - wykwalifikowana kadra MGOPS, - dobre rozpoznanie potrzeb środowiska lokalnego, - współpraca podmiotów realizujących zadania wspomagające pracę OPS, - sprawny system udzielania świadczeń socjalnych <p>rynek pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potencjał demograficzny – znaczna liczba osób w wieku produkcyjnym, - dobrze zdiagnozowane obszary problemowe np. bezrobocie, - efektywna współpraca instytucji w zakresie przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji zawodowej, - wysoka skuteczność Gminy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury technicznej <p>edukacja, kultura, sport:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna, - odpowiedni poziom wsparcia psychologicznego dla uczniów, - dożywianie dzieci oraz dowóz do szkół, - dostęp do instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobek we Frampolu) - działalność Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury oraz Biblioteki, - działalność klubów sportowych <p>rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz problemu przemocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych, - działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, - zapewnienie środków finansowych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów 	<p>ochrona zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów oraz rehabilitacji, - niedostateczna wiedza społeczeństwa na temat profilaktyki i promocji zdrowia, <p>pomoc społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkcjonująca wyuczona bezradność klientów pomocy społecznej i uzależnienie od pomocy, - niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin, - nowe zadania ustawowe nakładane na OPS, - zwiększanie się populacji ludzi starszych wymagających pomocy, - brak mieszkań chronionych na terenie gminy i lokali socjalnych <p>rynek pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - słabo rozwinięty lokalny rynek pracy, - niska aktywność zawodowa mieszkańców, - istnienie szarej strefy zatrudnienia, - brak atrakcyjnych ofert pracy, - niedostateczna liczba małych i średnich podmiotów gospodarki narodowej oferujących miejsca pracy, - zjawisko dziedziczenia bezrobocia, - słaba oferta pracy dla osób z niepełnosprawnościami, - niskie zarobki w stosunku do wysokości świadczeń socjalnych, co często zniechęca do podejmowania zatrudnienia <p>edukacja, kultura, sport:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak poradni rodzinnych na terenie gminy, - niewystarczająca liczba propozycji spędzania czasu wolnego, - zbyt mała ilość środków finansowych na organizację imprez kulturalnych <p>rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz problemu przemocy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysoki odsetek osób w środowisku lokalnym nadużywających alkoholu, - występowanie zjawiska sprzedaży alkoholu nieletnim, - występowanie problemu narkomanii na terenie gminy, - występowanie problemu przemocy domowej na terenie gminy, - współwystępowanie problemu alkoholizmu oraz przemocy domowej <p>problemy osób starszych, niepełnosprawność:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak dostosowanej infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych,

<p>alkoholowych, - realizacja w szkołach programów profilaktycznych, - zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej rodzinom dotkniętym problemem wszelkich uzależnień oraz problemem przemocy domowej</p> <p>problemy osób starszych, niepełnosprawność: - zaangażowanie pracowników MGOPS w pomoc osobom starszym oraz osobom z niepełnosprawnościami, - dostępność świadczeń z pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych i przewlekle chorych (m.in. usługi opiekuńcze, kierowanie do placówek opiekuńczych całodobowych, zasiłek okresowy, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne), - działalność artystyczna grupy seniorów funkcjonujących przy MGOK</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczona dostępność środków transportu, - ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów i rehabilitacji, - niska aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami, brak miejsc pracy, - niewystarczające działania w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu osób starszych i samotnych, - niewystarczająca liczba form integracji i aktywizacji osób starszych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>ochrona zdrowia: - podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów, - prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze zdrowia</p> <p>pomoc społeczna: - dobrze działająca instytucja pomocy społecznej na terenie gminy, - istnienie regulacji prawnych zapewniających ochronę dóbr osobom objętym lub narażonym na wykluczenie społeczne, - zwiększanie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie pomocy społecznej poprzez uczestnictwo w szkoleniach, - efektywna praca socjalna</p> <p>rynek pracy: - możliwość ograniczania bezrobocia dzięki środkom finansowym z funduszy zewnętrznych na realizację projektów aktywizujących osoby bezrobotne, - upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach</p> <p>edukacja, kultura, sport: - szkolenia kadry pedagogicznej, doposażenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne i edukacyjne, - dostosowywanie do potrzeb i oczekiwań dzieci</p>	<p>ochrona zdrowia: - dysproporcje w dostępie do świadczeń zdrowotnych osób o niskim statusie materialnym (mimo deklaratywnej równości w dostępie do świadczeń), - postępujący proces starzenia się społeczeństwa, - brak zainteresowania profilaktyką i promocją zdrowia ze strony mieszkańców</p> <p>pomoc społeczna: - niskie kryterium dochodowe dopuszczające do świadczeń z systemu pomocy społecznej; - pogłębianie się zjawiska dziedziczenia biedy, - długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, - ubożenie społeczeństwa</p> <p>rynek pracy: - ogólnopolski kryzys gospodarczy – wysoka inflacja, dynamicznie wzrastające ceny, - wyjazdy młodych osób i wykształconych za pracą do większych ośrodków lub za granicę, - spadek chęci do działania oraz zmian w przypadku osób długotrwałe bezrobotnych</p> <p>edukacja, kultura, sport: - niż demograficzny wpływający na zmniejszającą się liczbę uczniów w placówkach, - brak kompleksowej oferty kulturalnej oraz innych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży, - małe zainteresowanie społeczeństwa korzystaniem z dóbr kultury</p>

oraz młodzieży oferty spędzania czasu wolnego,

- aktywna społeczność lokalna,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych

rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz problemu przemocy:

- szkolenia osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przeciwdziałania przemocy domowej,

- intensyfikacja działań informacyjnych wśród mieszkańców dotyczących instytucji pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dla osób dotkniętych przemocą domową,

- zwiększanie świadomości rodziców oraz dzieci i młodzieży na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami oraz zagrożeń związanych z przemocą poprzez realizację w szkołach programów profilaktycznych

problemy osób starszych, niepełnosprawność:

- likwidacja barier architektonicznych,
- zwiększenie dostępu do rehabilitacji,
- realizacja programów aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych,
- realizacja projektów, spotkań integracyjnych dla osób starszych i niepełnosprawnych angażujących w życie społeczne,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych

rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz problemu przemocy:

- uregulowania prawne uniemożliwiające skuteczne leczenie osób uzależnionych,
- łatwy dostęp dzieci i młodzieży do substancji psychoaktywnych,
- niewystarczająca ilość środków przeznaczonych na realizację programów promocji i profilaktyki,
- negatywny wpływ przemian społeczno – gospodarczych na kondycję zdrowia psychicznego społeczeństwa

problemy osób starszych, niepełnosprawność:

- postępujący proces starzenia się społeczeństwa,
- izolacja i brak akceptacji osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym,
- ograniczona dostępność korzystania z opieki w całodobowych placówkach opiekuńczych ze względu na wysokie koszty utrzymania osób

IV. PLANOWANIE DZIAŁAŃ

1. Kluczowe założenia, wizja i misja strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol na lata 2025 – 2032 pozwala na podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie. Określenie wizji w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w obszarze zintegrowanej polityki społecznej jest elementem pożądanym, pozwalającym na przedstawienie wizerunku samorządu terytorialnego w perspektywie najbliższych lat. Jest to istotne dla podmiotów zaangażowanych w realizację działań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców społeczności lokalnej i rozwiązywania problemów społecznych.

Dla osiągnięcia zakładanych celów została na potrzeby strategii sformułowana wizja, która brzmi:

Gmina Frampol w oparciu o posiadane zasoby zapewnia równe szanse rozwoju swoim mieszkańcom, przeciwdziałając marginalizacji najsłabszych grup społecznych, wspierając lokalne inicjatywy dąży do integracji i aktywizacji społeczności lokalnych.

Realizacji przyjętej wizji będzie towarzyszyła następująca misja:

Podejmowanie działań wspierających mieszkańców gminy w dążeniach do poprawy sytuacji materialno – bytowej, lepszego wypełniania ról rodzinnych, społecznych i zawodowych, a także rozwoju osobistego poprzez tworzenie sprzyjających ku temu warunków.

Realizacja zaprogramowanych celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunków działań pozwoli na wypełnienie przyjętej misji oraz przyczyni się do rozwiązywania problemów społecznych występujących na terenie gminy, a także zapobiegania problemom i trudnościom, z jakimi borykają się jej mieszkańcy.

2. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Analiza szerokiego spektrum programów rozwoju, których wdrażanie będzie w perspektywie co najmniej najbliższych 8 lat oddziaływać na sytuację w Gminie Frampol, pozwala prognozować, że w tym okresie, pomoc społeczna stanowić będzie fundamentalny element w polityce zarówno państwa polskiego, jak i samorządu lokalnego.

Wśród czynników zewnętrznych mających istotny wpływ na sytuację społeczną w gminie warto wymienić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych – starzenie się społeczeństwa, migracji – zwłaszcza ludzi młodych, niekorzystnych zmian w obszarze podstawowych wartości rodzinnych skutkujących rozpadem rodzin, w tym rodzin wielopokoleniowych.

Rozwój sytuacji społecznej na terenie gminy będzie ściśle związany z rozwojem ekonomiczno – społecznym społeczności lokalnej. Uwzględniając przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej w Gminie Frampol oraz skalę i znaczenie społeczne występujących problemów określono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, które uwzględniają zagrożenia i problemy wynikające z sytuacji zewnętrznej, ale przede wszystkim biorą pod uwagę uwarunkowania lokalne.

Uwzględniając dostępne opracowania analityczne, wyniki ankiet, oraz przeprowadzoną diagnozę lokalnej sytuacji w sferze społecznej sformułowano prognozę przewidywanego rozwoju sytuacji w sferze społecznej. W układzie celów strategicznych przedstawia się ona następująco:

Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z ubóstwa i bezrobocia.

Prognozuje się:

- *postępującą dezaktualizację kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, co rodzi potrzebę niesienia pomocy osobom długotrwale pozostającym bez pracy;*
- *dalsze rozwarstwienie materialne społeczeństwa, co będzie skutkowało powiększaniem się napięć społecznych;*
- *wzrost bezrobocia, a co za tym idzie wzrost liczby osób doświadczających problemu ubóstwa; napływ uchodźców.*

Zintegrowany system wspierania mieszkańców w wychodzeniu z uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

Prognozuje się:

- *wzrost napięć powodujących uzależnienia oraz problem przemocy, co powoduje utrzymywanie się potrzeby pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, dla osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy, konieczność integracji działań pomocowych świadczonych osobom uzależnionym, a także dotkniętym przemocą.*

Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Prognozuje się:

- *zwiększającą się liczbę rodzin niepełnych, wymagających wsparcia alimentacyjnego;*
- *utrzymywanie się potrzeb w zakresie nieodpłatnych usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe;*
- *występowanie zjawiska niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w wychowaniu dzieci;*
- *obniżanie się wieku spożywania alkoholu i narkotyków, wzrost liczby osób uzależnionych, w tym od uzależnień behawioralnych;*
- *wzrost liczby osób doświadczających problemów psychicznych, w tym depresji, chorób psychicznych, wzrost liczby osób po próbach samobójczych.*

Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

Prognozuje się:

- występowanie sytuacji niepełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, niewystarczającej integracji społecznej osób z niepełnosprawnością;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych osób z niepełnosprawnością i ich rodzin;
- utrzymywanie się potrzeb pomocy specjalistycznej osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin;
- występowanie izolacji i wykluczenia z życia społecznego osób starszych;
- pogłębiające się ubóstwo osób starszych;
- wzrastające potrzeby w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób starszych, zwłaszcza samotnie gospodarujących.

Przedstawione powyżej prognozy pozwalają zdefiniować system działań czyli strategię, która powinna być zrealizowana, aby ograniczyć skutki różnorodnych zagrożeń wynikających zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, naturalnych zjawisk biologicznych (np. niepełnosprawności), problemów cywilizacyjnych, jak i niedoskonałości lokalnego systemu polityki społecznej. Proponowana strategia będzie obejmować osiągnięcie celów nastawionych na eliminację zagrożeń oraz poprawę sytuacji, która w czasie opracowywania Strategii została zidentyfikowana jako niekorzystna. Wprowadzanie zmian społecznych na terenie Gminy Frampol, poprzez realizację celów i zadań strategicznych, zaowocuje ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, intensyfikacją rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że realizowane działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu problemów dotyczących społeczności lokalnej. Wdrożenie strategii spowoduje:

- poprawę bezpieczeństwa socjalnego obywateli oraz poprawę warunków ich życia,
- wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
- poprawę stanu zdrowia i sprawności fizycznej, w tym szczególnie osób starszych i niepełnosprawnych,
- poprawę jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych,
- zapewnienie dostępu do usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania,
- wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
- zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie rozmiaru problemu uzależnień,
- stworzenie dogodnych warunków rozwoju dzieci i młodzieży.

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

3. Cele i harmonogram wdrażania strategii

Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty.

Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej Gminy Frampol połączona z badaniami ankietowymi, pozwoliła wyodrębnić następujące cele strategiczne:

1. Zmniejszenie skali wykluczenia społecznego wynikającego z ubóstwa i bezrobocia.
2. Wsparcie rodziny, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.
3. Wsparcie mieszkańców w wychodzeniu z uzależnienia oraz przeciwdziałanie przemoc domowej.
4. Podniesienie jakości życia osób starszych oraz niepełnosprawnych.

Następnie w ramach poszczególnych celów strategicznych wyodrębniono cele operacyjne i kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY 1. - ZMNIJSZENIE SKALI WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO WYNIKAJĄCEGO Z UBÓSTWA I BEZROBOCIA

Cele operacyjne	Kierunki działań	Czas realizacji
1.1 Wsparcie mieszkańców zagrożonych i dotkniętych ubóstwem	1.1.1 Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców; 1.1.2 Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej i materialnej; 1.1.3 Systematyczna praca socjalna w rodzinach zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem; 1.1.4 Tworzenie i realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem	działania ciągłe
1.2. Aktywizacja osób i grup zagrożonych wykluczeniem z powodu bezrobocia	1.2.1 Monitorowanie skali zjawiska bezrobocia; 1.2.2 Objęcie pomocą MGOPS rodzin dotkniętych problemem bezrobocia; 1.2.3 Praca socjalna z osobami bezrobotnymi; 1.2.4 Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy; 1.2.5 Zwiększenie ilości dostępnych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, umożliwiającą szczególnie osobom samotnie wychowującym dzieci podjęcie zatrudnienia; 1.2.6 Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy	działania ciągłe
1.3 Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością lub bezdomnym	1.3.1 Podejmowanie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego; 1.3.2 Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia osobom zagrożonym lub dotkniętym bezdomnością	działania ciągłe

CEL STRATEGICZNY 1. - PODMIOTY REALIZUJĄCE, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Podmioty realizujące	Źródła finansowania
Urząd Miejski we Frampolu, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Powiatowy Urząd Pracy w Biłgoraju	Budżet samorządowy, fundusze krajowe, fundusze zewnętrzne

CEL STRATEGICZNY 2. - WSPARCIE RODZINY, WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY

Cele operacyjne	Kierunki działań	Czas realizacji
2.1 Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	2.1.1 Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez działania edukacyjne prowadzone w szkołach; 2.1.2 Zapewnienie wsparcia rodzinom doświadczającym trudności opiekuńczo – wychowawcze w postaci pracy socjalnej oraz pomocy asystenta rodziny; 2.1.3 Zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka; 2.1.4 Udzielanie wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej; 2.1.5 Współpraca instytucjonalna w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych i dysfunkcji rodzin, w szczególności zadań dotyczących organizacji pieczy zastępczej	działania ciągłe
2.2 Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	2.2.1 Zapewnienie odpowiedniej pomocy socjalnej (ubranie, wyżywienie, wyprawka szkolna, stypendia szkolne itp.) dzieciom z rodzin ubogich; 2.2.2 Podnoszenie jakości i warunków kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej, doposażenie szkół w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne; 2.2.3 Zapewnienie pomocy pedagogiczno - psychologicznej, korekcyjno - kompensacyjnej dzieciom przejawiającym trudności w nauce; 2.2.4 Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży; 2.2.5 Realizacja programów profilaktycznych w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń kierowanych do uczniów i ich rodziców; 2.2.6 Zapewnienie pomocy psychologicznej oraz terapeutycznej dla dzieci i młodzieży doświadczającej poważnych problemów w środowisku rodzinnym, w szczególności wykazującej zachowania aspołeczne lub autodestrukcyjne	działania ciągłe

CEL STRATEGICZNY 2. - PODMIOTY REALIZUJĄCE, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Podmioty realizujące	Źródła finansowania
Urząd Miejski we Frampolu, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury, placówki oświatowe	Budżet samorządowy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu państwa, fundusze zewnętrzne

CEL STRATEGICZNY 3. - WSPARCIE MIESZKAŃCÓW W WYCHODZENIU Z UZALEŻNIENIA ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Cele operacyjne	Kierunki działań	Czas realizacji
3.1 Rozbudowa i wzmocnienie systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień	3.1.1 Pomoc materialna rodzinom z problemem uzależnienia; 3.2.2 Podjęcie działań w zakresie edukacji i promocji trzeźwości oraz zdrowego stylu życia; 3.3.3 Zapewnienie wsparcia psychologicznego i prawnego osobom uzależnionym oraz osobom współuzależnionym; 3.4.4 Zapewnienie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin dostępu do pomocy psychologicznej; 3.5.5 Prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców mających zarówno charakter edukacyjny jak i dostarczających alternatywnych form spędzania wolnego czasu; 3.6.6 Zwiększenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania problemom uzależnień	działania ciągłe
3.2 Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową	3.2.1 Kontynuowanie i wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego; 3.2.2 Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy domowej; 3.2.3 Monitorowanie bezpieczeństwa rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej; 3.2.4 Zapewnienie pomocy materialnej, prawnej, psychologicznej oraz opieki lekarskiej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej; 3.2.5 Wsparcie dla dzieci z rodzin, w których występuje przemoc	działania ciągłe

CEL STRATEGICZNY 3. - PODMIOTY REALIZUJĄCE, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Podmioty realizujące	Źródła finansowania
Urząd Miejski we Frampolu, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, placówki oświatowe, Punkt Konsultacyjny, służba zdrowia	Budżet samorządowy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu państwa, fundusze zewnętrzne, inne programy,

CEL STRATEGICZNY 4. - PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB STARSZYCH ORAZ NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Cele operacyjne	Kierunki działań	Czas realizacji
4.1 Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	4.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym; 4.1.2 Kierowanie do domów pomocy społecznej osób starszych i niepełnosprawnych potrzebujących całodobowej instytucjonalnej pomocy; 4.1.3 Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego osobom starszym i niepełnosprawnym przez MGOPS; 4.1.4 Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów, w szczególności wspieranie powstawania gabinetów lekarzy geriatrów; 4.1.5 Promowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych oraz niepełnosprawnych wymagających wsparcia	działania ciągle
4.2. Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych w integracji społecznej i zawodowej	4.2.1 Organizacja imprez, spotkań służących integracji osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem; 4.2.2 Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych; 4.2.3 Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym; 4.2.4 Wspieranie działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i zatrudnianie osób niepełnosprawnych	działania ciągle

CEL STRATEGICZNY 4. - PODMIOTY REALIZUJĄCE, ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Podmioty realizujące	Źródła finansowania
Urząd Miejski we Frampolu, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury, placówki oświatowe, służba zdrowia	Budżet samorządowy, fundusze krajowe, dotacje z budżetu państwa, fundusze zewnętrzne, inne programy, sponsorzy indywidualni

4. Ramy finansowe strategii

Potrzeba określenia ram finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z treści art. 16b ust. 2 pkt 3 lit. c ustawy o pomocy społecznej. Jednym z warunków realizacji wskazanych celów w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jej finansowanie.

Środki finansowe na realizację poszczególnych celów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol, przeznaczane będą co roku, na podstawie planów budżetowych poszczególnych jednostek wyznaczonych do ich realizacji. Podstawowym źródłem finansowania działań będą środki pochodzące z budżetu samorządowego, jednak pełna realizacja Strategii nie będzie możliwa bez zewnętrznych źródeł finansowania.

Zakłada się, iż środki na finansowanie poszczególnych działań w ramach Strategii pochodzić będą z następujących źródeł:

- środków własnych budżetu gminy,
- dotacji z budżetu państwa,
- środków z funduszy krajowych,
- potencjalnych środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację Strategii nie jest jednak możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu.

Tabela 22. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol na lata 2025 - 2032

Rok	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki społecznej (zł)	5.412985,00	5.494180,00	5.576592,00	5.660240,00	5.745144,00	5.831321,00	5.918790,00	6.007572,00

Dla przygotowania niniejszej projekcji, w modułach przyjęto założenia wynikające z prognoz: demograficznej, wydatków na pomoc społeczną, zmiany przepisów w zakresie pomocy społecznej oraz realizacji inwestycji w zakresie polityki społecznej w gminie.

Model zawiera następujące moduły, w których szacowana jest wielkość:

851 Ochrona Zdrowia (85153 - Przeciwdziałanie narkomanii; 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi); - 852 Pomoc społeczna; 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej; 854 Edukacyjna Opieka Wychowawcza, 855 Rodzina

W prognozie na lata 2025 – 2032 zastosowano średnią wzrostu +1,5%. Określenie bardziej precyzyjnych ram finansowych SRPS nie wydaje się obecnie możliwe. Czynniki ograniczającymi planowanie finansowe w ramach strategii są: szeroki zakres tematyczny dokumentu, 8 – letni okres jego obowiązywania, konkursowy charakter większości programów pomocowych. Dynamicznie

zmieniająca się rzeczywistość, w tym zewnętrzne uwarunkowania prawne i ekonomiczne, powodują, iż określanie w ramach tworzenia strategii wysokości środków potrzebnych do realizacji jej zadań (zarówno po stronie dochodów jak i wydatków) stanowi bardzo poważną trudność. Dlatego też adekwatne do potrzeb kosztorysy będą tworzone w momencie planowania rocznego i aktualizacji budżetu gminy (w tym planów finansowych jednostek) oraz opracowywania projektów uszczegółwiających założenia SRPS.

V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

1. System monitorowania strategii.

Monitoringiem i ewaluacją objęte będą postępy w realizacji Strategii na dwóch poziomach: poszczególnych kierunków działań oraz celów operacyjnych i strategicznych. Celem monitoringu jest regularna ocena przyjętych założeń, osiągniętych rezultatów i realizowanych działań.

Wskaźnikami oceny monitorowania celów strategicznych i szczegółowych Strategii będą przykładowo:

Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki
Wsparcie mieszkańców zagrożonych i dotkniętych ubóstwem	Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców	Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa
	Świadczenie pomocy finansowej i rzeczowej osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej i materialnej	Liczba osób, które otrzymały pomoc w formie zasiłków celowych i rzeczowych
	Systematyczna praca socjalna w rodzinach zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem	Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem, w tym: - z wykorzystaniem kontraktu socjalnego
	Tworzenie i realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem	Liczba programów dotyczących przeciwdziałaniu ubóstwu Liczba osób uczestniczących w ww. programach
Aktywizacja osób i grup zagrożonych wykluczeniem z powodu bezrobocia	Monitorowanie skali zjawiska bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych Liczba osób długotrwale bezrobotnych
	Objęcie pomocą MGOPS rodzin dotkniętych problemem bezrobocia	Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia
	Praca socjalna z osobami bezrobotnymi	Liczba zawartych kontraktów socjalnych w danym roku z osobami bezrobotnymi będącymi w szczególnej sytuacji na rynku pracy Liczba zaktywizowanych bezrobotnych beneficjentów pomocy społecznej
	Organizowanie prac	Liczba zatrudnionych osób

	interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy	bezrobotnych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (roboty publiczne, prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, staże itp.)
	Zwiększenie ilości dostępnych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, umożliwiającą szczególnie osobom samotnie wychowującym dzieci podjęcie zatrudnienia	Liczba dostępnych miejsc w żłobku Liczba dzieci przebywających w żłobku w danym roku
	Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy	Liczba zrealizowanych projektów
Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i/lub bezdomnym	Podjęcie interwencji na rzecz osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego	Liczba osób zagrożonych utratą lokalu mieszkalnego Liczba osób bezdomnych Liczba osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, którym udzielono pomocy doraźnej
	Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz wsparcia osobom zagrożonym i/lub dotkniętym bezdomnością	Liczba beneficjentów pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezdomności Liczba osób bezdomnych z terenu gminy, którym zapewniono schronienie, pomoc socjalną oraz psychologiczną
Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez działania edukacyjne prowadzone w szkołach (organizacja warsztatów, szkoleń, pogadanek w szkołach itp.)	Liczba działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych Liczba rodziców i opiekunów biorących udział w ww. działaniach
	Zapewnienie wsparcia rodzinom doświadczającym trudności opiekuńczo – wychowawcze w postaci pracy socjalnej oraz pomocy asystenta rodziny	Liczba rodzin wychowujących dzieci objętych pracą socjalną Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny
	Zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka	Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w danym roku szkolnym Liczba dostępnych miejsc w przedszkolach Liczba dostępnych miejsc

		w żłobku
	Udzielanie wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	Liczba rodzin, które zostały objęte wsparciem z systemu pomocy społecznej Liczba rodzin korzystających z pomocy w postaci świadczeń rodzinnych Liczba rodzin objętych pomocą w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego
	Współpraca instytucjonalna w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo – wychowawczych i dysfunkcji rodzin, w szczególności zadań dotyczących organizacji pieczy zastępczej	Liczba dzieci z terenu gminy przebywających w pieczy zastępczej Liczba dzieci z terenu gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych w danym roku Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które powróciły do rodziny biologicznej
Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	Zapewnienie odpowiedniej pomocy socjalnej (ubranie, wyżywienie, wyprawka szkolna, stypendia szkolne itp.) dzieciom z rodzin ubogich	Liczba dzieci korzystających z dożywiania w szkole Liczba uczniów, którym została udzielona pomoc w formie stypendiów i zasiłków szkolnych
	Podnoszenie jakości i warunków kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej, doposażenie szkół w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne	Liczba nauczycieli podnoszących swoje kwalifikacje zawodowe Liczba inwestycji na rzecz szkół
	Zapewnienie pomocy pedagogiczno -psychologicznej, korekcyjno - kompensacyjnej dzieciom przejawiającym trudności w nauce	Liczba uczniów objętych pomocą psychologa w szkole Liczba uczniów objętych pomocą pedagoga szkolnego Liczba dzieci i młodzieży korzystających z zajęć korekcyjno – kompensacyjnych w szkołach
	Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (zajęcia pozalekcyjne, sportowe, wycieczki itp.)	Liczba inicjatyw z zakresu organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży Liczba dzieci i młodzieży korzystających z zajęć pozalekcyjnych w szkołach
	Realizacja programów	Liczba zrealizowanych

	profilaktycznych w zakresie uzależnień od substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń kierowanych do uczniów i ich rodziców	programów profilaktycznych w szkołach
	Zapewnienie pomocy psychologicznej oraz terapeutycznej dla dzieci i młodzieży doświadczającej poważnych problemów w środowisku rodzinnym, w szczególności wykazującej zachowania aspołeczne lub autodestrukcyjne	Liczba dzieci i młodzieży, które w danym roku korzystały z pomocy psychologicznej i terapeutycznej Liczba dzieci i młodzieży, które skorzystały z pomocy pedagoga szkolnego
Rozbudowa i wzmacnianie systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień	Pomoc materialna rodzinom z problemem uzależnienia (alkoholizmu, narkomanii, uzależnień behawioralnych i innych)	Liczba beneficjentów pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu wszelkich uzależnień
	Podjęcie działań w zakresie edukacji i promocji trzeźwości oraz zdrowego stylu życia	Liczba kampanii edukacyjnych poświęconych tematyce uzależnień, trzeźwości oraz zdrowego stylu życia Liczba rozprowadzanych materiałów informacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych
	Zapewnienie wsparcia psychologicznego i prawnego osobom uzależnionym oraz osobom współuzależnionym	Liczba punktów wsparcia psychologicznego i bezpłatnych porad prawnych na terenie gminy
	Zapewnienie osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin dostępu do pomocy psychologicznej	Liczba osób uzależnionych i współuzależnionych korzystających z pomocy psychologa w Punkcie Konsultacyjnym Liczba udzielonych porad
	Prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców mających zarówno charakter edukacyjny jak i dostarczających alternatywnych form spędzania wolnego czasu	Liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych Liczba uczestników biorących udział w działaniach edukacyjnych
	Zwiększenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu	Liczba szkoleń dla osób realizujących zadania z zakresu

	przeciwdziałania problemom uzależnień	przeciwdziałania problemom uzależnień
Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową	Kontynuowanie i wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba podjętych działań przez Zespół Interdyscyplinarny i grupy diagnostyczno – pomocowe Liczba osób objętych pomocą Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych poświęconych tematyce przemocy domowej Liczba rozdysponowanych materiałów informacyjnych z zakresu przemocy domowej
	Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy domowej	Liczba szkoleń dla osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej
	Monitorowanie bezpieczeństwa rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej	Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieska Karta” w danym roku Liczba dzieci doznających przemocy domowej Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno – edukacyjnych stosujących przemoc domową
	Zapewnienie pomocy materialnej, prawnej, psychologicznej oraz opieki lekarskiej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej	Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu przemocy domowej Liczba rodzin korzystających z pomocy prawnej Liczba rodzin korzystających z pomocy psychologa Liczba osób doznających przemocy domowej, którym udzielono pomocy medycznej
	Wsparcie dla dzieci z rodzin, w których występuje przemoc	Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną w szkołach
Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi Liczba działań polegających na organizacji aktywnych form spędzania czasu wolnego dla

		seniorów oraz osób niepełnosprawnych
	Kierowanie do domów pomocy społecznej osób starszych i niepełnosprawnych potrzebujących całodobowej instytucjonalnej pomocy	Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w danym roku
	Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego osobom starszym i niepełnosprawnym przez MGOPS	Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu niepełnosprawności Liczba beneficjentów pomocy społecznej objęta wsparciem z powodu długotrwałej choroby
	Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów, w szczególności wspieranie powstawania gabinetów lekarzy geriatrów	Liczba lekarzy specjalistów przyjmujących na terenie gminy, w tym: - liczba lekarzy geriatrów
	Promowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych oraz osób niepełnosprawnych wymagających wsparcia	Liczba kampanii społecznych mających na celu uświadamianie mieszkańców gminy na temat potencjału i potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych Liczba osób świadczących wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych
Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych w integracji społecznej i zawodowej	Organizacja imprez, spotkań służących integracji osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem	Liczba zorganizowanych imprez integracyjnych służących aktywnemu spędzaniu czasu wolnego przez seniorów i osoby niepełnosprawne
	Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych	Liczba programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych, w szczególności e-wykluczeniu Liczba przeprowadzonych kampanii dotyczących budowania pozytywnego wizerunku starości
	Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom niepełnosprawnym	Liczba obiektów na terenie gminy, w których zlikwidowano bariery architektoniczne Liczba osób niepełnosprawnych, które

	pełne uczestnictwo w życiu społecznym	skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych
	Wspieranie działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i zatrudnianie osób niepełnosprawnych	Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w szkoleniach, kursach zawodowych, stażach

2. Ewaluacja strategii

Monitorowanie, a więc stała obserwacja oraz kontrola procesów i zjawisk opisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol na lata 2025- 2032 jest koniecznym działaniem pozwalającym w sposób racjonalny ocenić jakość zaproponowanych zmian oraz sensowności ich wdrożenia. Celem monitoringu jest regularna ocena przyjętych założeń, osiągniętych rezultatów i realizowanych działań. Proces monitorowania Strategii prowadzony będzie w sposób stały i ciągły poprzez następujące działania: coroczne zbieranie i analizę danych ilościowych i jakościowych wybranych mierników oceny, przygotowanie corocznego raportu z przebiegu realizacji działań. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Bazą informacji statystycznej będą przede wszystkim dane GUS oraz dane gromadzone przez jednostki i instytucje zaangażowane bezpośrednio w realizację działań w ramach Strategii m.in. Urząd Miejski we Frampolu, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu, Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury, placówki oświatowe. Organem odpowiedzialnym za wdrażanie, monitoring oraz ewaluację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol będzie Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frampolu.

SPIS WYKRESÓW

- Wykres 1. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące osób, rodzin, grup mieszkańców Gminy Frampol, które są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym
- Wykres 2. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące najważniejszych problemów społecznych dotyczących rodzin
- Wykres 3. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące najważniejszych problemów osób starszych
- Wykres 4. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące najważniejszych problemów osób niepełnosprawnych
- Wykres 5. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące skali występowania problemu uzależnień
- Wykres 6. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące skali występowania przemocy domowej
- Wykres 7. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące skutecznych działań wobec ofiar przemocy domowej
- Wykres 8. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów w obszarze opieki zdrowotnej
- Wykres 9. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów w obszarze edukacji
- Wykres 10. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów w obszarze sportu i kultury
- Wykres 11. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące bezpieczeństwa na terenie gminy
- Wykres 12. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące problemów w obszarze bezpieczeństwa na terenie gminy
- Wykres 13. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące najbardziej widocznych problemów na terenie gminy

SPIS TABEL

- Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki
- Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021 - 2023
- Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021 – 2023
- Tabela 4. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2021 – 2023
- Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2021 – 2023
- Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe w gminie w latach 2021 – 2023
- Tabela 7. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia
- Tabela 8. Liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną
- Tabela 9. Liczba rodzin objętych pracą socjalną w latach 2021 – 2023
- Tabela 10. Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami
- Tabela 11. Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego
- Tabela 12. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”
- Tabela 13. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w latach 2021 – 2023
- Tabela 14. Skala przemocy w rodzinie
- Tabela 15. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- Tabela 16. Procedura „Niebieskie Karty”

Tabela 17. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2021 – 2023

Tabela 18. Organizacje pozarządowe

Tabela 19. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2021 – 2023

Tabela 20. Bezrobocie w Gminie Frampol w latach 2021 – 2023

Tabela 21. Dzieci objęte pieczęcią zastępczą w latach 2021 – 2023

Tabela 22. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Frampol na lata 2025-2032

